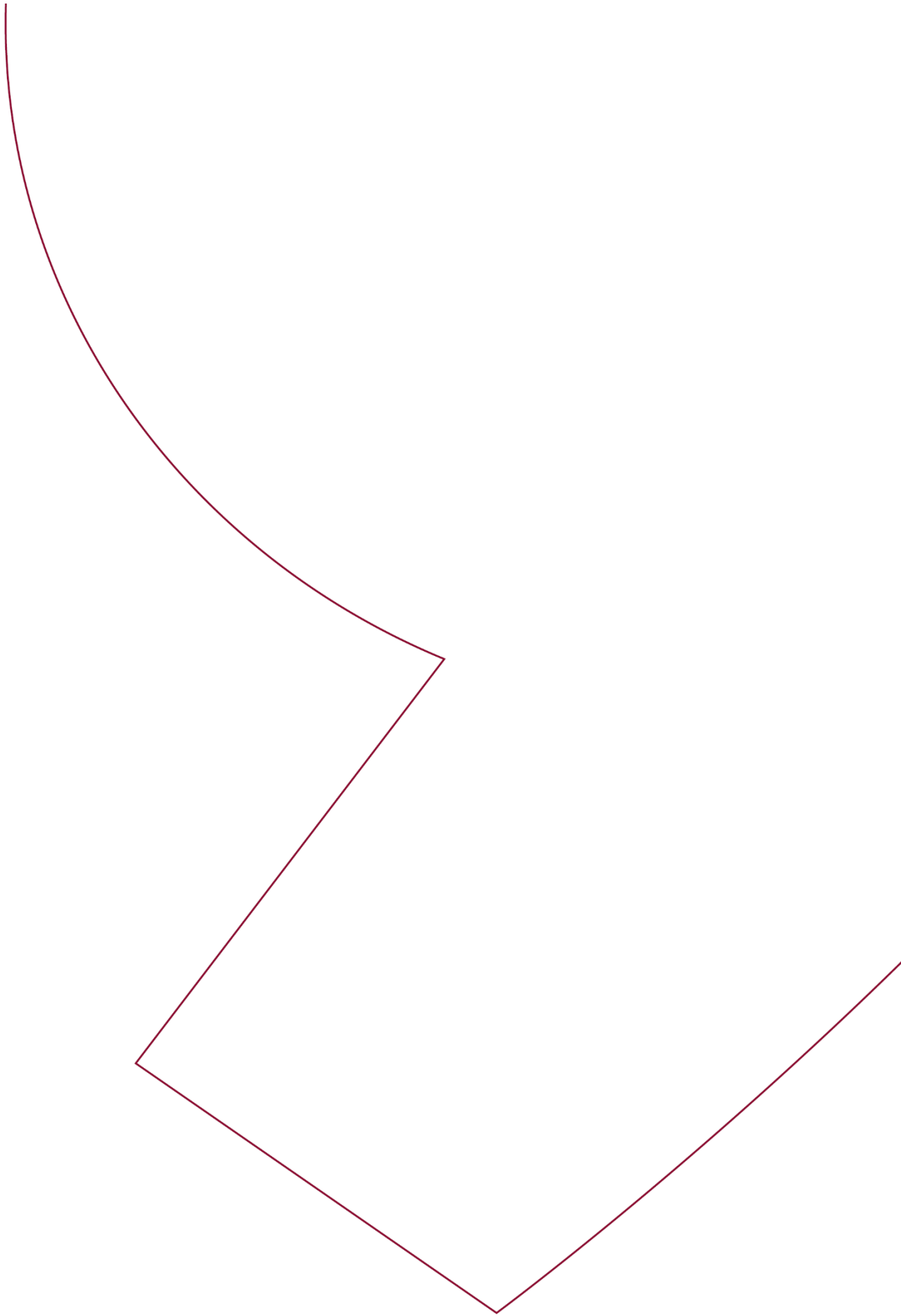

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

Associate degree Interieurvormgever
voltijd

ArtEZ University of the Arts

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

Associate degree Interieurvormgever
voltijd

ArtEZ University of the Arts

ISAT: 80021

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

21 april 2026

Auditpanel

P. J. Wildschut, Med

L. Cluitmans, MA

N. Schrader, MA

J. Rekveld, PhD

N. Karst, MA

S.L. Warmenhoven - Venderbos, MA

Y. Stiglic

Secretaris

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	6
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	8
5.	EINDOORDEEL	32
6.	AANBEVELINGEN	33
BIJLAGE I	Scoretabel	34
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	35
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	39
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	40

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	ArtEZ University of the Arts
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Interieurvormgever
Opleidingscode (ISAT)	80021
Onderdeel	Taal en cultuur
Oriëntatie opleiding	hbo
Niveau opleiding	Associate degree
Graad en titel	Associate degree
Aantal studiepunten	120 EC
Afstudeerrichtingen en specialisaties	n.v.t.
Locatie	Zwolle
Variant	Voltijd
Onderwijstaal	Nederlands
Datum audit / opleidingsbeoordeling	25, 26 en 27 februari 2026
Inleverdatum beoordelingsrapport	1 mei 2026

2. SAMENVATTING

De Associate degree Interieurvormgever van ArtEZ University of the Arts leidt studenten op tot vakbekwame interieurontwerpers met een brede, disciplinaire oriëntatie. Studenten ontwikkelen zich tot ontwerpers die zowel ambacht als eigentijdse ontwerpmethoden beheersen.

De opleiding specialiseert zich in het creëren van atmosfeer: het bewust inzetten van licht, materiaal en proportie om betekenisvolle binnenruimtes te ontwerpen waarin mensen werken, leren, spelen, ontmoeten en ontspannen.

Afgestudeerden gaan als zelfstandige of binnen een bureau aan de slag als ruimtelijk ontwerper binnen een breed werkkterrein: van meubelontwerp tot publieke ruimten en gebouwinterieurs.

Gelijktijdig met de audit bij de Ad Interieurvormgever voerde het auditteam ook de audit bij de bacheloropleidingen Fine Art¹ en Design² bij ArtEZ uit. Op een aantal plaatsen in onderstaande rapportage beschrijft het auditteam bevindingen, adviezen en aanbevelingen die alle drie de opleidingen betreffen.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft er aantoonbaar voor gezorgd dat haar competenties aansluiten op de actuele eisen vanuit het werkveld en het vakgebied aan afgestudeerden Interieurvormgevers op Ad-niveau. De opleiding heeft hierover regelmatig contact met vakgenoten in het landelijk Ad-overleg en met vertegenwoordigers vanuit het werkveld; waaronder met de eigen werkveldcommissie en externe deskundigen die aanwezig zijn bij de eindexamens.

De opleiding heeft het eindniveau bepaald aan de hand van enerzijds de Dublin Descriptoren – Short Cycle - en anderzijds door te kijken naar het landelijke afstemde en vastgestelde 'Beroeps- en opleidingsprofielen Beeldende Kunst en Vormgeving' uit 2014. Tevens heeft de opleiding gekeken naar de beschrijving van leeruitkomsten op Ad niveau in het European Qualifications Framework. Met de implementatie van het nieuwe 'Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst en Design' (november 2025) waarin de competenties nu ook nader zijn uitgewerkt op Ad-niveau, is zij aan de slag.

De opleiding heeft een duidelijk eigen en uniek profiel. Ze leidt studenten op tot vakbekwame interieurontwerpers met een brede, disciplinaire oriëntatie die zich specialiseren in het creëren van atmosfeer. Het auditteam adviseert de opleiding om nu samen met de bacheloropleidingen Fine Art en Design te komen tot een gezamenlijke visie op het opleiden van beeldend kunstenaars en vormgevers; een gedeelde visie die kan bijdragen aan samenhang en consistentie binnen en tussen de academies Art & Design van ArtEZ.

Het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en het doen van praktijkonderzoek krijgt binnen de opleiding expliciet aandacht. Ook zorgt de opleiding ervoor dat studenten kennis kunnen opdoen van het internationale veld en - als ze dat willen - zich daarin kunnen begeven als vormgever/ontwerper.

Dat de Ad binnen ArtEZ sterk is ingebed in de kolom/opleidingslijn Ad Vormgever – hbo-bachelor Interieurarchitectuur – hbo-master Interieurarchitectuur, is waardevol.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding 'voldoet' aan de vereisten van standaard 1.

¹ Fine Art: ArtEZ gebruikt de Engelse naam die in het RIO-register is vermeld voor de hbo-bacheloropleiding Autonome Beeldende Kunst.

² Design: ArtEZ gebruikt de Engelse naam die in het RIO-register is vermeld voor de hbo-bacheloropleiding Vormgeving.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft in een competentiematrix inzichtelijk gemaakt in welke onderwijseenheid welke competenties aan bod komen. Door het hele programma te doorlopen, kunnen de studenten alle beoogde competenties ontwikkelen.

Met de drie leerlijnen/studieonderdelen: i) Making, ii) Meaning en iii) Connecting geeft de opleiding structuur aan het curriculum. Hierin doen de studenten de kennis en ervaring op die zij nodig hebben als toekomstig interieurvormgever.

De opleiding zorgt voor een sterk op de beroepspraktijk gericht curriculum aan de hand van projectmatige opdrachten in nagenoeg elke module, een stage van drie maanden in het tweede studiejaar, excursies en gastlessen. Er is voor de studenten ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en individuele keuzes binnen de opdrachten.

Er is aandacht voor onderzoek en experimenteren; zij het dat de studenten voor dit laatste graag nog meer tijd zouden krijgen. Tevens mag onderzoek binnen de drie opleidingen - Ad Vormgeving en de bachelors Fine Art en Design - nog meer zichtbaar en toegankelijk gemaakt worden, zodat het een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de artistieke en ontwerppraktijk van de studenten en mag het lectoraat actiever betrokken worden bij onderwijs en begeleiding.

Ook voor ondernemerschap, duurzaamheid en inzet van AI is aandacht.

De internationale dimensie krijgt aandacht in een internationale excursie en in het uitnodigen van externen die expliciet internationaal werken, voor gastcolleges.

Het programma is studeerbaar en de opleiding zorgt voor adequate begeleiding bij de studie. De opleiding streeft expliciet naar het creëren van een open en toch veilige leeromgeving waar ruimte is voor diversiteit en aandacht voor inclusie.

De opleiding stelt passende toelatingseisen en hanteert een duidelijk toelatingsprocedure. Ze streeft bewust naar een studentengroep die divers is samengesteld met deelnemers van verschillende leeftijden en opleidingsniveaus. Dat vindt het auditteam – ook met het oog op het met en van elkaar kunnen leren - een mooi uitgangspunt.

De opleiding zorgt er goed voor dat zij meer zichtbaar is naar buiten; naar het werkveld en potentiële studenten. Het is belangrijk dat ze er nu tevens voor zorgt dat de opleiding en haar studenten goed zichtbaar zijn 'in huis' /binnen ArtEZ zodat de Ad-studenten echt worden gezien en op een gelijkwaardige manier worden behandeld. Sommige organisatie aspecten van de Ad kunnen tot inspiratie/best practice dienen voor de collega opleidingen. Dat mag de opleiding best met trots aan de andere opleidingen laten zien.

Alle docenten beschikken over relevante vakinhoudelijke kennis en vaardigheden. Veel docenten die lesgeven in de opleiding zijn ook actief in het beroepenveld als interieurarchitect. De studenten zijn tevreden over de docenten.

De kundige instructeurs vervullen een belangrijke rol in het onderwijs in de werkplaatsen.

De opleidingsspecifieke voorzieningen – waaronder de twee eigen studio's op zolder en de diverse werkplaatsen – passen bij het onderwijs en bieden de studenten de mogelijkheid tot het maken van werk en het experimenteren met materialen en technieken en het ontmoeten van andere studenten van ArtEZ.

Het auditteam is positief over het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam. Het beoordeelt standaard 2 daarom als 'voldoet'.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding hanteert een duidelijk systeem van toetsen en beoordelen. Zij toetst op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier aan de hand van verschillende passende toetsvormen of de studenten de beoogde competenties realiseren. Dat de opleiding veel belang toekent aan

formatieve feedback naast summatieve toetsing, is waardevol voor de groei en ontwikkeling van de individuele student.

Het geven van navolgbare schriftelijke feedback op de beoordelingsformulieren vraagt nog aandacht. Het auditteam beveelt de Ad aan om samen met de twee bacheloropleidingen Fine Art en Design en in samenwerking met de examencommissie de onderbouwing van beoordelingen systematisch te versterken.

De opleiding toetst en beoordeelt in het afstudeertraject dat bestaat uit verschillende onderdelen op een passende en zorgvuldige wijze of de studenten alle competenties op eindniveau hebben gerealiseerd. Bij de beoordeling van de presentatie van het voorlopig ontwerp en het eindexamen zet de opleiding meerdere beoordelaars/ examinatoren in die samen zorgen voor de intersubjectiviteit van de beoordeling. Een externe deskundige is hierbij aanwezig en geeft de opleiding in zijn rol als adviseur na afloop feedback op het proces en het niveau van de studenten.

De centrale examencommissie en de kamer voor Art & Design vullen hun wettelijke rol naar behoren in. Zij borgen de kwaliteit van het toetsen en beoordelen en gaan zowel pro-actief als reactief na of de tentamens en de examens de beoogde kwalificaties op het beoogde niveau toetsen. Zij hebben een duidelijke ontwikkelagenda. Over de afbakening van taken en bevoegdheden tussen het College van Bestuur (CvB), academiedirecteuren, hoofden en examencommissie en de facilitering van de examencommissie is de commissie in gesprek met het CvB en de academiedirecteuren.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het auditteam is van oordeel dat de studenten in hun afstudeerwerk hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen als startend interieurvormgever op Ad-niveau. Het werk bestond uit de procesboeken met daarin de genomen stappen in het onderzoek, de experimenten en het ontwerpproces, (foto's en tekeningen van) de eindbeelden van het uiteindelijke ontwerp en het reflectieverslag en de maquettes. Alle studenten hebben terecht hun diploma gekregen.

In de procesboeken zag het auditteam de verschillende beoogde competenties duidelijk terug en door de studenten op een voldoende tot goed niveau aangetoond.

Het werkveld en alumni zijn positief over wat studenten in de opleiding hebben bereikt. Er is op basis van het gerealiseerde niveau een goede aansluiting op een vervolgopleiding. Jaarlijks stroomt ongeveer 50% van de afgestudeerden door in het derde studiejaar van de bacheloropleiding Interieurarchitectuur van ArtEZ in Zwolle of in een andere bacheloropleiding (van een andere hogeschool) en gaat 50% direct na de studie aan de slag bij een bureau of als zelfstandig interieurvormgever.

Het auditteam is van mening dat de opleiding zeker voldoet aan de vereisten en beoordeelt standaard 4 met een 'voldoet'.

Standaard 5. Voorzieningen

Het auditteam oordeelt dat de huisvesting en materiële voorzieningen van Art & Design studenten adequaat ondersteunen bij het realiseren van de beoogde leerresultaten. De werkplaatsen zijn rijk en gevarieerd en bieden ruimte voor maken, experimenteren en leren door te doen. Studenten kunnen daarnaast gebruikmaken van bibliotheekfaciliteiten, uitleenservices en ondersteunende ICT-systemen op alle locaties. Hoewel ruimtegebrek aandacht vraagt, werkt de opleiding samen met bestuur en diensten aan structurele verbeteringen via het huisvestingsmasterplan en gerichte lokale maatregelen.

Het auditteam beoordeelt standaard 5 als 'voldoet'.

Standaard 6. Kwaliteitszorg

De opleiding betreft de verschillende gremia op verschillende manieren aantoonbaar bij de kwaliteit van het onderwijs. Evaluaties vinden zowel op formele wijze plaats bijvoorbeeld via de medezeggenschapsraad, de opleidingscommissie, klassenvertegenwoordigersoverleg, de Nationale Studentenenquête, de Kunstenmonitor, de werkveldcommissie, de examencommissie als informeel, bijvoorbeeld via het gesprek in de zogenoemde wandelgangen.

De opleiding maakt een analyse van de uitkomsten en stelt waar nodig verbetermaatregelen op. Daarvan trof het auditteam voorbeelden aan, zoals het onderwijsinnovatieproject 'Interface' dat zorgt voor een nauwere werkveldverbinding en gerichtere loopbaanoriëntatie en de Studieloopbaanbegeleider (SLB'er) die expliciet aandacht besteedt aan verwachtingenmanagement bij studenten die deze opleiding volgen op Ad-niveau.

Het auditteam ziet dat er binnen alle drie de opleidingen – Ad Vormgeving en de bachelors Fine en Design - veel waardevolle kwaliteitsactiviteiten plaatsvinden, maar dat er thans nog vrij weinig tot geen onderling contact is over de visie op en de borging van de kwaliteit van hun onderwijs. Het auditteam beveelt de drie opleidingen aan om de organisatietransitie en het gezamenlijk formuleren van de visie op het onderwijs en de borging van de kwaliteit daarvan nadrukkelijk te ondersteunen door de kwaliteitszorg integraal en structureel te ontwerpen en ook bestuurlijk te verankeren.

Het auditteam komt tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard. Het hierbovengenoemde aandachtspunt staat dit positieve oordeel niet in de weg maar ziet het auditteam als een belangrijke vervolgstap voor alle drie de opleidingen binnen ArtEZ.

Eindoordeel:

De Ad heeft duidelijke eigen identiteit en zorgt er met een sterk op de beroepspraktijk gericht curriculum voor dat zij zo goed mogelijk aansluit bij wat het werkveld vraagt. De studenten zijn heel tevreden over het geboden programma.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voldoet aan alle standaarden. Het komt dan ook op grond van de beslisregels van de NVAO tot het eindoordeel 'positief'.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter en secretaris op 13 maart 2026.

3. INLEIDING

ArtEZ University of the Arts

ArtEZ behoort tot de grotere kunsthogescholen van Nederland en opereert vanuit Arnhem, Enschede en Zwolle. De instelling telt ruim 3.000 studenten, verspreid over de verschillende academies. De opleidingen bestrijken disciplines als beeldende kunst, vormgeving, architectuur, muziek, theater, dans, mode, creative writing en kunsteducatie. Met dit brede en diverse studentenbestand vervult ArtEZ een belangrijke rol binnen het Nederlandse kunstonderwijs. Binnen de opleidingen Beeldende Kunst en Vormgeving vormt Art & Design Arnhem met 616 studenten de grootste eenheid, telt de Zwolse academie ongeveer 410 studenten en heeft AKI in Enschede op dit moment 227 studenten.

Docenten combineren hun onderwijs veelal met een actieve beroepspraktijk, waardoor studenten voortdurend contact houden met actuele ontwikkelingen in het veld en gericht werken aan een eigen artistieke ontwikkeling.

In aanloop naar dit accreditatieproces kozen de opleidingen binnen Art & Design ervoor om als cluster samen te werken. Met deze keuze wilden de betrokken academies meer zicht krijgen op elkaars kwaliteitszorg en werkprocessen. De herstelopdracht voor de Zwolse academie en het inspectieonderzoek bij ArtEZ vormden hiervoor een belangrijke aanleiding. Daarnaast wilden de nieuwe academiedirecteuren de samenwerking versterken en expertise beter benutten. Binnen het cluster speelt de regionale positie van de academies in Arnhem–Nijmegen, Zwolle en Twente een duidelijke rol. Deze regionale inbedding vormt de basis voor een gezamenlijke koers, terwijl de academies zich tegelijkertijd blijven richten op hun plek binnen nationale en internationale netwerken van kunstonderwijs en werkveld.

Het accreditatietraject vond plaats in een periode waarin ArtEZ verschillende organisatorische uitdagingen heeft aangepakt. Begin 2025 publiceerde de Inspectie van het Onderwijs een kritisch rapport over het bestuurlijk handelen in de jaren ervoor. Delen van de organisatie ondervonden effecten van de bestuurlijke instabiliteit. De academies ontwikkelden in dezelfde periode nieuwe onderwijsinitiatieven en namen verbetermaatregelen waar nodig. ArtEZ geeft op dit moment uitvoering aan het actieplan dat naar aanleiding van het Inspectierapport is opgesteld.

Het instellingsplan ArtEZ Creating Futures Together (2022–2026) vormt de strategische basis voor onderwijs, onderzoek en organisatie. In dit plan benoemt ArtEZ vijf waarden die richting geven aan het handelen binnen alle academies: diversiteit en inclusie, het belang van maken, maatschappelijke impact, (zelf)vertrouwen en blijvend ontwikkelen. ArtEZ werkt aan een geactualiseerd instellingsplan, waarin deze waarden verder worden uitgewerkt en verbonden aan ontwikkelingen binnen onderwijs en onderzoek.

Aansluitend hierop ontwikkelt ArtEZ een nieuwe besturingsfilosofie waarin onderwijs en onderzoek centraal staan en opleidingen nauwer samenwerken. De instelling stimuleert een cultuur van gedeeld eigenaarschap, met duidelijke kaders die ruimte bieden aan de autonomie die een kunsthogeschool nodig heeft. Vanuit deze context beschrijft dit accreditatierapport de huidige kwaliteit, de doorgevoerde verbeteringen en de ambities voor de komende jaren.

Opleiding Associate degree Interieurvormgever

De opleiding Associate degree (hierna: de opleiding of de Ad) Interieurvormgever is een unieke opleiding in Nederland. ArtEZ startte 18 jaar geleden met het aanbieden van deze Ad binnen de Academie Art & Design Zwolle. Daarmee is de Ad de oudste en eerste Ad-opleiding in het kunstvakonderwijs. Inmiddels zijn er nog drie andere Ad-opleidingen voor vormgeving in Nederland: bij Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Hogeschool Rotterdam en Zuyd Hogeschool.

De tweejarige Ad bestaat uit twee jaar, ieder bestaand uit twee semesters (acht kwartalen) en heeft een omvang van 120 EC. De opleiding wordt in voltijd aangeboden op de locatie Zwolle en

is bedoeld voor studenten met een mbo-diploma in een creatief vakgebied of een gelijkwaardig buitenlands diploma en voor zij-instromers met werkervaring binnen het interieurvak. De opleiding streeft bewust naar een divers samengestelde studentengroep, met deelnemers van verschillende leeftijden en opleidingsniveaus; zowel studenten met een havo- of vwo-achtergrond in combinatie met werkervaring als studenten die een mbo-4 diploma op zak hebben. De instroom fluctueerde de laatste vijf jaren tussen de 8 en 18 studenten, met in de coronajaren (2020 en 2022), de laagste instroom (11 respectievelijk 8). De opleiding hanteert als streefdoel: 16 nieuwe studenten per studiejaar. Ten tijde van de audit zaten er 13 studenten in het eerste studiejaar en 13 in het tweede studiejaar.

De opleiding kent een vast team van 6 kerndocenten. Daarnaast is er een additionele groep van vakdocenten en instructeurs. In totaal komt dit neer op een inzet van ongeveer 1,13 FTE buiten de gastdocenten voor speciale dagen of projecten.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditteam over de betreffende opleiding op zes kwaliteitsstandaarden, gegroepeerd naar 'beoogde leerresultaten', 'onderwijsleeromgeving', 'toetsing', 'gerealiseerde leerresultaten', 'voorzieningen' en 'kwaliteitszorg'. Het auditteam heeft voor de beoordeling het beoordelingskader (2024) van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO) gebruikt.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie (2020)

In 2020 ontving de Ad Interieurvormgever een positief accreditatieadvies. Het toenmalige panel nodigde de opleiding wel uit om meer zichtbaar te worden.

Met deze aanbeveling is de opleiding als volgt aan de slag gegaan:

- De opleiding heeft haar zichtbaarheid vergroot door onder andere een eigen website en een Instagram-account op te zetten die bijdragen aan het een herkenbaar profiel van de opleiding en door het project Interface te ontwikkelen. Interface is een onderwijsinnovatietraject waarbij het de bedoeling is dat studenten al vanaf de eerste dag van hun studie een veel sterkere ondernemende houding ontwikkelen en daarbij in- en externe expertise zoeken.
- Ook is de opleiding de naam 'Building Atmosphere' gaan gebruiken om zowel het onderscheid van als de relatie met de hbo-bacheloropleiding Interieurarchitectuur die ArtEZ aanbiedt, aan te geven.
- Daarnaast heeft de opleiding haar zichtbaarheid verder vergroot door regelmatig voorlichtingen te geven op het Cibap – vakschool voor vormgeving – en het Deltion College in Zwolle, verzorgd door Ad-studenten, en door jaarlijks in Zwolle portfoliobesprekingen te organiseren voor derde- en vierdejaarsstudenten van het Hout en Meubileringscollege (HMC) Amsterdam.
- Tevens heeft er in 2021 en 2022 een project gelopen in het kader van het plan kwaliteitsafspraken (PKA) waarin de opleiding specifiek op zoek is gegaan naar antwoorden op vraagstukken rondom de achterblijvende instroom en de niet meer zo vanzelfsprekende doorstroom naar een hbo-bachelor.

In onderstaande rapportage beschrijft het auditteam bij de verschillende standaarden zijn bevindingen met betrekking tot de genomen verbetermaatregelen.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling.

Bevindingen

Het auditteam constateert dat de Associate degree Interieurvormgever (hierna: 'de opleiding' of 'de Ad') van ArtEZ University of the Arts het huidige opleidingsprofiel zelf en in samenspraak met het werkveld heeft opgesteld, omdat er tot 2025 nog geen landelijk opleidingsprofiel was vastgesteld voor de Ad.

Uit de documentatie blijkt dat de opleiding haar eigen opleidingsprofiel regelmatig heeft gemonitord door dit te bespreken met de extern deskundigen die aanwezig zijn bij de eindexamens (zie daarover standaard 3) en in overleggen met de eigen werkveldcommissie.

De opleiding heeft het eindniveau bepaald aan de hand van enerzijds de Dublin Descriptoren – Short Cycle - en anderzijds door te kijken naar het landelijke afstemde en vastgestelde 'Beroeps- en opleidingsprofielen Beeldende Kunst en Vormgeving' uit 2014. Tevens heeft de opleiding gekeken naar het European Qualifications Framework waarin leeruitkomsten worden beschreven naar niveaus. Daarin is de Associate degree gepositioneerd op niveau 5.

Het auditteam is van mening dat de opleiding er op deze manier aantoonbaar voor heeft gezorgd dat haar competenties aansluiten op de actuele eisen vanuit het werkveld en het vakgebied aan afgestudeerden Interieurvormgevers op Ad-niveau.

De opleiding is vertegenwoordigd in het landelijk overlegorgaan van Associate Degrees (Landelijke Ad Overleggen – LadO's) waarin Ad-opleidingen met elkaar samenwerken aan een gezamenlijke profilering van vergelijkbare Ad-opleidingen. De opleiding heeft in die hoedanigheid meegewerkt aan de totstandkoming van het nieuwe 'Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst en Design' (november 2025). Daarin zijn de competenties nu ook op Ad-niveau nader uitgewerkt waardoor er in de toekomst een meer uniform beeld ontstaat van hoe verschillende Ad-opleidingen binnen Art & Design zich tot de competenties verhouden. Dat vindt het auditteam net als de opleiding essentieel.

Ten tijde van de audit was de opleiding nog volop bezig met het koppelen van de vier competenties uit het nieuwe beroeps- en opleidingsprofiel aan het programma en de uitwerking naar de Onderwijs- en Examenregeling (OER). Het auditteam heeft zich derhalve in zijn beoordeling nog gebaseerd op het 'oude' curriculum en de eigen competenties van de opleiding.

In onderstaand overzicht is terug te zien hoe de huidige drie 'oude' opleidingscompetenties van de opleiding zich verhouden tot de zeven kerncompetenties uit de Landelijk Beroeps en opleidingprofielen uit 2024.

1. Ontwerpend en onderzoekend vermogen

- creërend vermogen (1)
- analyserend vermogen (1)

- relevantie (1)
- 2. Persoonlijke competentie**
- communicatief vermogen (5)
 - omgevingsgerichtheid (6)
 - vermogen tot kritische zelfreflectie en positiebepaling (2)
- 3. Professionele competentie**
- vermogen tot groei en vernieuwing (3)
 - vermogen tot samenwerken (7)
 - organiserend vermogen (4)

De opleiding heeft deze competentievertalingen verder gespecificeerd in de vakbeschrijvingen en beoordelingsformulieren per onderwijseenheid (zie verder standaard 2).

Profilering/ eigen inkleuring

Zoals al in de inleiding is beschreven, bestaat de Ad Interieurvormgever inmiddels 18 jaar. Het was in Nederland de eerste opleiding op Ad-niveau in de Kunsten. Het auditteam is van mening dat de opleiding een duidelijk eigen en uniek profiel heeft. Ze leidt studenten op tot vakbekwame interieurontwerpers met een brede, disciplinaire oriëntatie die zich specialiseren in het creëren van atmosfeer: het bewust inzetten van licht, materiaal en proportie om betekenisvolle binnenruimtes te ontwerpen waarin mensen werken, leren, spelen, ontmoeten en ontspannen. Tijdens de studie leren de studenten atmosferen verkennend te ontwerpen en zich te ontwikkelen tot ontwerpers die zowel ambacht als eigentijdse ontwerpmethoden beheersen. In een ontwerpopgave moeten zij een concept ontwikkelen waarin de samenhang van materiaal, licht en proporties worden bevraagd vanuit een inhoudelijk perspectief. De nadruk ligt op het ontwikkelen van een brede en flexibele ontwerpvaardigheid die toepasbaar is in uiteenlopende ruimtelijke contexten.

De opleiding heeft besloten om de naam 'Building Atmosphere' te gaan gebruiken om zowel het onderscheid van als de relatie met de hbo-bachelor Interieurarchitectuur van ArtEZ aan te geven. De opleiding stelt tevens dat voor haar de naamgeving sowieso een beetje uitdagend is omdat 'vormgeving' een typische term is die veel in het mbo wordt gebruikt. Daarom gebruikt de Ad informeel liever de term interieur 'ontwerp'. Het auditteam kan zich in deze redenering vinden.

Het auditteam constateert dat de Ad binnen ArtEZ sterk is ingebed in de kolom/opleidingslijn Ad Vormgever – hbo-bachelor Interieurarchitectuur – hbo-master Interieurarchitectuur. Dat is waardevol. Studenten krijgen dus – indien ze dat willen – de gelegenheid zich steeds verder te ontwikkelen en kennis en vaardigheden in het vakgebied te verbreden en te verdiepen.

AI

Het auditteam dat tijdens de audit ook in gesprek is geweest met docenten en studenten van de bacheloropleidingen Fine Art en Design, merkt op dat er nog geen gezamenlijke expliciete visie is ontwikkeld op het gebruik van AI binnen het onderwijs en in de beoordeling. Het auditteam ziet overigens wel dat er binnen de Ad aandacht is voor AI in het onderwijs en de beoordeling (zie standaard 2 en 3). Een visieontwikkeling op het gebruik van AI wordt door zowel studenten als docenten als urgent ervaren. Het gebruik van AI vraagt in de ogen van het auditteam om ethische kaders, transparantie over gebruik, didactische doordenking en helderheid over de consequenties voor beoordeling en eigenaarschap. Het auditteam adviseert de drie opleidingen derhalve om een gezamenlijke visie op te stellen die richtinggevend is voor het onderwijs. Een gezamenlijke visie met handreikingen over het gebruik van AI zorgt voor consistentie binnen de Art- & Design-opleidingen binnen ArtEZ. Tevens maakt dat ook transparant welke professionaliseringsbehoefte er nog bestaat onder de docenten.

De opleiding meldde desgevraagd dat er in april 2026 nog een Art & Design studiedag over AI in de planning staat en dat er een AI-handreiking van de directeuren van de drie locaties in ontwikkeling is.

Onderzoek

Het auditteam constateert dat het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en het doen van praktijkonderzoek binnen de opleiding expliciet aandacht krijgt. De opleiding heeft in haar eigen 'oude' competentieprofiel daartoe de competentie 'ontwerpend en onderzoekend vermogen' opgenomen en uitgewerkt. In de competentie 'persoonlijke groei' besteedt de opleiding aandacht aan kritische zelfreflectie. Ook dat is essentieel voor het onderzoekend vermogen.

In het nieuwe beroeps- en opleidingsprofiel uit 2025 is er (eveneens) een aparte competentie 'onderzoeken en reflecteren' opgenomen.

Internationale/interculturele dimensie

De associate degree Interieurvormgever van ArtEZ is een Nederlandstalige opleiding. De opleiding vindt het evenwel belangrijk dat de studenten ook zicht krijgen op de professionele, internationale werkomgeving, want het werkveld van de interieurvormgever stopt niet bij de grenzen van Nederland. Vanuit deze visie organiseert de opleiding o.a. excursies en nodigt zij ontwerpers uit die internationaal werken. Daarmee zorgt zij ervoor dat studenten kennis kunnen opdoen van dit internationale veld en - als ze dat willen - zich daarin kunnen begeven als vormgever/ontwerper. Dat vindt het auditteam een passende invulling (zie verder standaard 2).

Afstemming met het werkveld en vakgenoten

De opleiding heeft regelmatig contact met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het werkveld over de verwachtingen en actuele eisen aan Ad Interieurvormgevers. De Ad is aangesloten op het platform van de Landelijke Ad overleggen (LAdO's) waarin Ad-opleidingen met elkaar samenwerken aan een gezamenlijke profilering van vergelijkbare Ad-opleidingen. In het nieuwe Beroeps- en Opleidingsprofiel 2025 zijn de competenties nu ook uitgewerkt voor het Ad-niveau (zie hierboven).

De Ad kent samen met de bacheloropleiding Interieurarchitectuur van ArtEZ een eigen werkveldcommissie. De opleiding vertelde dat zij de commissie met enige regelmaat uitnodigt om de opzet en inhoud van haar onderwijs te evalueren. In de commissie hebben o.a. gastdocenten en alumni zitting. Dat de opleiding ook alumni betreft, vindt het auditteam een sterk punt. De samenstelling van de commissie wisselt per keer.

Daarnaast nodigt de opleiding externe deskundigen uit om aanwezig te zijn bij de eindexamens – bij het voorlopig ontwerp en de eindpresentatie - en de opleiding op basis hiervan feedback te geven (zie standaard 3).

Tevens zijn veel van de docenten die lesgeven in de opleiding ook actief in het beroepenveld als interieurarchitect. Ze hebben een eigen bedrijf en/of werken als ZZP'er in opdracht van klanten. Op basis hiervan brengen de docenten actuele ontwikkelingen in de opleiding.

Brede visieontwikkeling binnen ArtEZ

Het auditteam dat naast de Ad eveneens de bacheloropleidingen Fine Art³ en Design⁴ beoordeelde, ziet voor de drie opleidingen nog een generiek aandachtspunt, namelijk: het opstellen van een gezamenlijk visie op het opleiden van beeldend kunstenaars en vormgevers binnen ArtEZ. Nu formuleert elke opleiding - en daarbinnen waar van toepassing elke studierichting en locatie - haar eigen visie. Het auditteam is van mening dat een gedeelde visie (met aandacht voor thematiek als AI, onderzoek, internationalisering en duurzaamheid) kan bijdragen aan samenhang en consistentie binnen en tussen de academies Art & Design van ArtEZ. Tegelijkertijd mag er wel ruimte blijven bestaan voor de eigenheid en profilering van de afzonderlijke opleidingen en locaties. Dat vindt het auditteam een sterk punt.

Het auditteam adviseert om de ontwikkeling van een nieuwe OER, in het licht van de implementatie van de vier nieuwe landelijke competenties in de curricula van de drie opleidingen, te

³ Fine Art: ArtEZ gebruikt de Engelse naam die in het RIO-register is vermeld voor de hbo-bacheloropleiding Autonome Beeldende Kunst.

⁴ Design: ArtEZ gebruikt de Engelse naam die in het RIO-register is vermeld voor de hbo-bacheloropleiding Vormgeving.

benutten als een stevig gezamenlijk fundament voor opleidingsbrede visieontwikkeling. De OER kan daarmee fungeren als het organisatorische kader waarin uitgangspunten voor toetsing, kwaliteitszorg en samenhang worden vastgelegd, en van waaruit ruimte ontstaat voor inhoudelijke diversiteit en profilering binnen de opleidingen. Het auditteam adviseert de OER daarom niet uitsluitend te benaderen als juridisch of organisatorisch document, maar tevens als richtinggevend instrument om gezamenlijke inhoudelijke keuzes, kwaliteitsnormen en onderwijsprincipes expliciet te maken en te borgen (zie ook standaard 6).

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding heeft er aantoonbaar voor gezorgd dat haar competenties aansluiten op de actuele eisen vanuit het werkveld en het vakgebied. De opleiding heeft hierover regelmatig contact met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het werkveld.

Voor het bepalen van het eindniveau heeft zij verschillende relevante bronnen gebruikt. Met de implementatie van het nieuwe beroeps- en opleidingsprofiel is zij aan de slag.

De opleiding heeft een duidelijk eigen en uniek profiel. Het auditteam adviseert de opleiding om nu samen met de bacheloropleidingen Fine Art en Design te komen tot een gezamenlijke visie op het opleiden van beeldend kunstenaars en vormgevers binnen ArtEZ.

Het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en het doen van praktijkonderzoek krijgt binnen de opleiding expliciet aandacht. Ook zorgt de opleiding ervoor dat studenten kennis kunnen opdoen van het internationale veld.

Dat de Ad binnen ArtEZ sterk is ingebed in de kolom Ad-bachelor-master, is waardevol.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding 'voldoet' aan de vereisten van standaard 1.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De omvang van het personeelsbestand is toereikend. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt ertoe bij dat docenten in staat zijn in die taal te doceren.

Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

I. Programma

▪ *Opzet en inhoud curriculum en koppeling competenties*

Het auditteam heeft kennisgenomen van de competentiematrix die als bijlage bij de Onderwijs- en Examenregeling (OER) Ad Interieurvormgever is opgenomen. Daarin maakt de opleiding inzichtelijk in welke onderwijseenheid welke competenties aan bod komen.

De opleiding heeft de vertaling van de competenties verder gespecificeerd in de vakbeschrijvingen en in de beoordelingsformulieren per onderwijseenheid.

Door het hele programma te doorlopen, kunnen de studenten alle beoogde competenties ontwikkelen.

Het onderwijsprogramma bestaat uit twee semesters per jaar (acht kwartalen) en is opgebouwd rondom drie leerlijnen/studieonderdelen: i) Making, ii) Meaning en iii) Connecting. Hierin doen de studenten de kennis en ervaring op die zij nodig hebben als toekomstig interieurvormgever.

Het auditteam constateert dat deze leerlijnen structuur geven aan het curriculum.

Gedurende het eerste jaar ruimt de opleiding de meeste tijd in voor de leerlijn Making met daarbinnen een aantal vaktechnische onderdelen. Daarnaast is er een kleiner aandeel ingeruimd voor de leerlijnen Meaning en Connecting.

Binnen de eerste twee semesters ontdekken studenten de basis van interieurvormgeving in theorie en praktijk en nemen ze deel aan opleidingsoverstijgende projecten zoals het Winter- en Zomerlab.

In het eerste studiejaar heeft de opleiding ook een studiereis opgenomen en komen de studenten al in aanraking met het werkveld door de speciale beroepsoriëntatie.

Tussen twee semesters in staat het onderdeel VOID geprogrammeerd. Daarin is ruimte voor een bijzondere project waarin de studenten van de Ad Interieurvormgever en de bacheloropleiding Interieurarchitectuur van ArtEZ samenwerken. Een voorbeeld is het VOID project Thuis, waarbij de opleidingen alumni hebben gevraagd thuis te komen bij de academie en via een aantal workshops studenten te begeleiden bij een project rondom het thema Thuis.

In het derde semester worden de 'blokken' groter en is er veel ruimte voor de stage (zie verderop).

Het vierde en laatste semester van de studie staat geheel in het teken van het afstuderen. Naast een studiereis is alles in het curriculum daarop ingericht (zie voor de opzet en inhoud van het afstudeerprogramma standaard 3).

De verhouding in studiefocus en belasting over de studie heen is: Making 58%, Meaning 13% en Connecting 29%.

▪ *Beroepsgerichtheid, stage en projecten*

Het auditteam constateert dat de opleiding veel waarde hecht aan het leggen van een relatie met het werkveld. Ze laat de studenten daarom vanaf de start van het eerste studiejaar veelvuldig kennismaken met de beroepspraktijk.

De beroepsgerichtheid is terug te zien in de projectmatige opdrachten in nagenoeg elke module. Ook is er binnen de studie veel aandacht voor experimenteren. Materiaalkennis en licht zijn onderdelen die de opleiding in elke opgave bevraagt door middel van een inhoudelijke opdracht.

In het tweede studiejaar lopen de studenten drie maanden stage waarin ze waardevolle praktijkervaring kunnen opdoen en een stevige connectie met het werkveld kunnen leggen.

In het Winter- en Zomerlab en in VOID werken de studenten in projecten en workshops over de opleiding heen interdisciplinair samen met studenten van andere opleidingen/studierichtingen.

De studenten die het auditteam sprak waren heel tevreden over de beroepsgerichtheid van het programma. Ze vonden het wel jammer dat ze zoveel opdrachten krijgen. Daardoor komt de ruimte en tijd om uitgebreid te kunnen experimenteren wat in het gedrang, aldus de studenten. Ze vinden het kunnen experimenteren heel waardevol en opperden dat de opleiding wellicht lessen kan combineren met daarbij grotere opdrachten, zodat er tijd overblijft voor het experiment. Dat idee geeft het auditteam de opleiding ter overweging mee.

▪ *Ondernemerschap*

De opleiding hecht veel waarde aan het leggen van een relatie met het werkveld. In 2025 is zij begonnen met het creëren van het onderwijsinnovatietraject/programmaonderdeel 'Interface'. Ze beoogt hiermee dat de studenten een veel sterkere ondernemende houding ontwikkelen en pro-actief zijn/worden. Ze biedt studenten geen 'kant-en-klaar' programma, maar heeft 'Interface' opgezet als een doorlopend traject waarin elke student vanaf dag één voor zichzelf een programma ontwikkelt en daarbij in- en externe expertise zoekt.

Ook in de stage in het tweede studiejaar kunnen de studenten ontdekken wat het betekent om ondernemer te zijn en wat er mogelijk is.

De opleiding werkt vanuit de basis: 'Wat heb je nodig om jezelf als ondernemende Interieurvormgever zichtbaar te maken in de zakelijke buitenwereld?' En welke platforms en tools bestaan er en welke kies jij om jouw (toekomstige) expertise aan de buitenwereld te presenteren en in de markt te zetten? Dat vindt het auditteam een passende insteek; ook met het oog op het kunnen volgen van een eigen persoonlijke leerroute (zie verder de paragraaf 'persoonlijke profileringsruimte').

De studenten die het auditteam sprak, herkennen de aandacht voor ondernemerschap in de opleiding. Ze besteden hier onder andere aandacht aan bij de opbouw van hun portfolio. Hun behoefte aan tools hangt sterk af van hun eigen ambities om bijvoorbeeld direct een eigen bedrijf te starten of eerst enkele jaren in dienst te gaan bij een bureau en daar ervaring op te doen. De opleiding vertelde dat de meeste studenten na afstuderen kiezen voor dit laatste. ArtEZ kent het centrum ArtEZ Ondernemen waar studenten – ook na afstuderen nog – terecht kunnen voor ondersteuning en het stellen van vragen.

▪ *Duurzaamheid*

Tijdens de audit is ook gesproken over de aandacht voor duurzaamheid. Een van de docenten meldde dat hij een master heeft gevolgd op dit terrein. Hij heeft zijn bevindingen daaruit meegenomen naar het docententeam en het onderwijs.

De docenten vertelden dat zij de studenten leren om maatschappijkritisch te zijn en niet direct voor de goedkoopste manier te kiezen. Ook laten ze hen nadenken over het op een andere manier materiaal ontwikkelen of bijvoorbeeld na te denken over het aanbrengen van verbeteringen in een bestaand gebouw in plaats van over te gaan tot nieuwbouw. Tevens nodigt de opleiding alumni uit voor bijvoorbeeld lezingen over wat zij over duurzaamheid in hun eigen praktijk hebben geleerd. Dat vindt het auditteam een waardevolle insteek.

De studenten die het auditteam sprak, vertelden dat ze die aandacht voor duurzaamheid in de lessen zeker herkennen. Ze meldden wel dat de focus op het 'ontwerp' ligt. Dat gaat voor. Daarop beoordelen de docenten hen.

- *Persoonlijke profileringsruimte van de student*

Uit de evaluaties, het studentenhoofdstuk en de gesprekken tijdens de audit, blijkt dat de studenten heel tevreden zijn over de opzet en inhoud van de opleiding. Er is volgens de studenten ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en individuele keuzes binnen de opdrachten, mits goed onderbouwd en mits binnen de kaders van de opdracht en wat de docenten hier onder verstaan. Die vrijheid waarderen de studenten. De opleiding beoogt dat zij mede-eigenaar zijn van hun leertraject en hun eigen ontwerpvisie ontwikkelen in nauwe interactie met de omgeving.

- *Onderzoek*

De Ad benadert het 'maken' als een vorm van onderzoek en communicatie: studenten leren door te doen, te experimenteren met materiaal, te testen, te reflecteren en te verbeteren. Daar gaat in het programma veel tijd en aandacht naar uit, zo is het auditteam gebleken.

Voor hun eindexamen schrijven de studenten een onderzoeksexposé of stellingname met betrekking tot (vaak) een maatschappelijk vraagstuk. Het soort onderzoek dat de studenten uitvoeren, hangt af van het thema dat de studenten kiezen, zo lichtten de docenten toe.

Het auditteam dat tijdens de audit naast de Ad ook de bacheloropleidingen Fine Art en Design beoordeelde, constateert dat onderzoek binnen de drie opleidingen nog meer zichtbaar en toegankelijk gemaakt mag worden, zodat het een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de artistieke en ontwerppraktijk van de studenten. Een sterkere inbedding van onderzoek draagt bij aan verdieping, reflectie en positionering binnen het vakgebied, aldus het auditteam.

Dat vraagt om structurele ruimte in het programma en om actieve betrokkenheid van het lectoraat bij onderwijs en begeleiding. Het auditteam heeft gemerkt dat de lectoraten nu erg op afstand (lijken te) staan van de drie opleidingen. Het zou het bijvoorbeeld goed vinden als de studenten van de drie opleidingen daadwerkelijk aanspraak kunnen maken op de expertise en onderzoeksactiviteiten van het lectoraat; met name in de afstudeerfase. Het zou het ook sterk vinden als docenten tijd en ruimte krijgen om zelf onderzoek te doen.

De locatie ArtEZ Zwolle kent inmiddels een specifieke werkplaats onderzoek, die is opgezet om het doen van onderzoek door studenten en medewerkers te ondersteunen en verder te ontwikkelen. Dat vindt het auditteam een interessante faciliteit.

- *Internationale dimensie*

Zoals al bij standaard 1 is beschreven, biedt ArtEZ de Ad Interieurvormgever aan als Nederlandstalige opleiding. Om de studenten in de relatief korte tijd van de studie toch een inzicht te geven in de professionele, Internationale werkomgeving organiseert de opleiding een studiereis met een op het vakgebied relevant gericht doel in het buitenland. Steden als Kopenhagen, Berlijn, Hamburg, Istanbul en Barcelona werden hiertoe al bezocht.

Daarnaast nodigt de opleiding externen die expliciet internationaal werken uit voor gastcolleges, zoals bijvoorbeeld Gilles Trevertin (Frankrijk) en Geert van Dam (UK).

Het auditteam is van mening dat de opleiding hiermee op een adequate manier zorgt dat studenten hun blikveld verruimen en kennis kunnen nemen van (het werken in) het internationale werkveld van de interieurvormgever/-ontwerper.

- *Diversiteit en inclusie.*

Het auditteam concludeert op basis van de documentatie en de gesprekken tijdens de audit dat de opleiding oog heeft voor diversiteit en inclusie binnen haar onderwijs. De opleiding stelt dat zij streeft naar het creëren van een open en toch veilige omgeving, waar iedereen respect heeft voor diversiteit op elk denkbaar gebied en dat verschillen er mogen zijn. Ze biedt ruimte aan meerstemmigheid, ontmoeting en dialoog. Het auditteam vindt dit goed om te lezen en te horen. Het is belangrijk dat er ruimte is voor studenten om te mogen zijn wie ze zijn.

- *AI*

Binnen de opleiding is er aantoonbaar aandacht voor het omgaan en gebruik van AI bij het onderzoeken en ontwerpen en het anticiperen op ontwikkelingen. De opleiding stelt de studenten expliciet de vraag wie zij willen zijn als ontwerper. Zo organiseert ze bijvoorbeeld samen met de bacheloropleiding Interieurarchitectuur in het eerste studiejaar workshops waarin zij samen met gastdocenten thema's rondom AI behandelt. Dat vindt het auditteam een sterk punt.

Studenten vertelden dat een van hun docenten heel enthousiast is over het gebruik van AI in het ontwerp-werk. Ze merken ook dat de docenten letten op het gebruik van AI bij het schriftelijke werk (zie standaard 3).

- *Studiebegeleiding*

De opleiding zorgt voor adequate begeleiding bij de studie. Gezien de grootte van de opleiding is er veel en makkelijk contact met docenten en leidinggevenden. Tevens zorgt de opleiding vooral voor de eerstejaars studenten voor expliciete structuur in de begeleiding.

Daarnaast heeft elke student conform het ArtEZ-beleid een studieloopbaanbegeleider (SLB'er) met wie hij over zijn voortgang en eigen welzijn kan spreken. Zo gaat bijvoorbeeld bij de tussentijdse beoordelingen het beoordelingsformulier naar de SLB'er. Die bespreekt vervolgens de feedback die daarop staat met de student.

Uit het studentenhoofdstuk blijkt dat de studenten zich veilig en gezien voelen op de academie. Zoals al hierboven is beschreven streeft de opleiding expliciet naar het creëren van een open en toch veilige leeromgeving waar ruimte is voor diversiteit en aandacht voor inclusie. Tijdens de audit is met de studenten gesproken over de passage in het studentenhoofdstuk waarin staat dat de manier waarop feedback wordt gegeven soms als hard of confronterend wordt ervaren. De studenten vonden dat stevige feedback wel hoort bij het leerproces en de mores in het werkveld waarin ze later terecht komen. Ze leren veel van de feedback. Je hebt niets aan alleen maar 'zachtheid' en op het laatst alsnog scherpe kritiek en een lager cijfer, aldus de studenten. Ze zien wel dat het voor wat onzekere studenten moeilijk kan zijn.

ArtEZ biedt studenten met een studiebeperking ondersteuning op maat, zoals extra toetstijd, vergroot lettertype, aangepast meubilair of specialistische coaching. De studentendecaan speelt hierin een centrale rol, zowel in het begeleiden van studenten als in het ondersteunen bij praktische en administratieve zaken als in het doorverwijzen van studenten naar specialistische hulpverleners.

Binnen ArtEZ kunnen studenten die te maken krijgen met ongewenst gedrag terecht bij een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

- *Studielast en studeerbaarheid*

Uit het studentenhoofdstuk en het gesprek tijdens de audit blijkt dat de studenten over het algemeen tevreden zijn over de studielast en studeerbaarheid. Ze ervaren de studie als intensief en inhoudelijk uitdagend. Het tempo ligt hoog, wat past bij het niveau van een Ad-opleiding ('HBO in 2 jaar'), aldus de studenten.

Studenten merken tevens op dat zij worden gestimuleerd tot zelfstandig werken. Ze moeten veel zelf uitzoeken. Hoewel ze dit passend vinden bij het doel van deze opleiding op Ad-niveau, geven sommigen aan dat een 'handleiding' of meer basisinstructie aan het begin helpend zou zijn. Sommigen voelen zich 'in het diepe gegooid'.

De docenten vertelden desgevraagd dat de studenten altijd bij hen terecht kunnen met vragen. De studenten beamen dat. De docenten zijn benaderbaar en bereid om extra uitleg te geven, bijvoorbeeld wanneer meerdere studenten met dezelfde vragen zitten.

Daarnaast heeft de SLB'er een belangrijke rol om studenten op weg te helpen. Hij zorgt ook voor verwachtingenmanagement en bakent ook af en brengt focus aan. Daar waar nodig/geenst verwijst hij door naar de studentendecaan (zie hierboven).

▪ *Instroom en aansluiting*

Het auditteam constateert dat de opleiding passende toelatingseisen stelt en een duidelijke toelatingsprocedure hanteert.

De opleiding is bedoeld voor i) studenten met een mbo-diploma in een creatief vakgebied of een gelijkwaardige buitenlandse diploma en ii) voor zij-instromers met werkervaring binnen het interieurvak.

De opleiding streeft bewust naar een studentengroep die divers is samengesteld met deelnemers van verschillende leeftijden en opleidingsniveaus. Dat vindt het auditteam – ook met het oog op het met en van elkaar kunnen leren – een mooi uitgangspunt.

De studenten die het auditteam sprak, waren enthousiast over de mix van studenten. Ze vertelden bijvoorbeeld dat iemand die geen ervaring heeft in het interieurvak met fantastische ideeën kan komen.

Tijdens de Ad-opleiding kunnen de studenten voortbouwen op eerder verworven vaardigheden, die zij leren in te zetten in een bredere, professionele ontwerppraktijk.

De opleiding hanteert als streefdoel om ieder studiejaar 16 studenten te laten instromen. Uit de documentatie blijkt dat dat de afgelopen jaren redelijk is gelukt.

Het auditteam constateert dat er ook in de voorlichting stappen zijn gezet. Zo laat de opleiding Ad-studenten sinds vorig jaar voorlichtingen verzorgen op het Cibap – vakschool voor vormgeving – en het Deltion College in Zwolle en organiseert ze jaarlijks in Zwolle portfoliobesprekingen voor derde- en vierdejaarsstudenten van het Hout en Meubileringscollege (HMC) Amsterdam.

De toelating bestaat uit het insturen van een portfolio, motivatiebrief, thuisopdrachten en een vragenlijst, gevolgd door een toelatingsdag op de academie. Het auditteam vindt het een sterk punt dat de opleiding bij de toelating ook studenten betreft.

Dat de opleiding geen studenten toelaat die direct van het havo of vwo komen, maar eist dat alleen studenten met een havo- of vwo-diploma plus enige jaren werkervaring in het interieurvak kunnen instromen, vindt het auditteam passend.

In 2021 en 2022 heeft de opleiding een project uitgevoerd in het kader van het plan kwaliteitsafspraken (PKA) waarin ze specifiek op zoek is gegaan naar antwoorden op vragen rondom de achterblijvende instroom en een niet meer vanzelfsprekende doorstroom van de Ad'ers naar een hbo-bacheloropleiding.

Op basis van deze verkenningen heeft de opleiding een kwartaal onderwijssysteem ingevoerd wat het mogelijk maakt de studie in modules aan te bieden. Eén van die modules – 'Concept in het interieur' – is ook aangeboden als fysiek/digitale cursus om mbo-4 instromers te interesseren. Een andere module – 'Licht' – wordt aangeboden in de vooropleiding van ArtEZ, die geldt als een 'kweek- en interesseer-vijver' van de academie.

Zoals al hierboven is beschreven is de instroom nu naar wens.

Wat betreft de doorstroming naar de bachelor constateert de opleiding dat er een spanningsveld is in de 'opdracht' van de Ad om enerzijds een volwaardige opleiding te zijn en anderzijds een 'aanvliegroute' voor de bacheloropleiding. Jaarlijks kiest ongeveer 50% van de studenten om na afstuderen aan de slag te gaan in het werkveld en ongeveer 50 % om na afronding van de Ad nog een hbo-bacheloropleiding te volgen. De opleiding is hiermee tevreden. Het auditteam kan zich hierin ook vinden (zie ook standaard 4).

Het auditteam constateert dat de opleiding er sinds de vorige accreditatie goed voor heeft gezorgd dat zij meer zichtbaar is naar buiten; naar het werkveld en potentiële studenten. De acties die ze daarvoor heeft genomen zijn in de ogen van het auditteam adequaat, zoals het opzetten van eigen website en een Instagram-account die bijdragen aan een herkenbaar profiel van de opleiding. En ook in de voorlichting zijn er goede stappen gezet.

Het auditteam beveelt de Ad aan om er nu ook voor te zorgen dat de opleiding en haar studenten goed zichtbaar zijn 'in huis' /binnen ArtEZ zodat de Ad-studenten echt worden gezien en op een gelijkwaardige manier worden behandeld. Het auditteam vernam namelijk van de studenten dat de afstudeerders van de Ad voor hun eindexamenexpositie in juli 2025 in tegenstelling tot de bachelorstudenten geen passende plek toegewezen hadden gekregen: een (te) krappe ruimte om hun eindwerk - met name hun grote maquettes - goed aan alle belangstellenden te tonen.

Het auditteam is tevens van mening dat sommige organisatie aspecten van de Ad tot inspiratie/best practice kunnen dienen voor de collega opleidingen. Dat mag de opleiding best met trots aan de andere opleidingen laten zien.

II. Personeel

Het docententeam bestond ten tijde van de audit uit een vast team van zes kerndocenten. Daarnaast is er een additionele groep van vakdocenten en instructeurs voor de werkplaatsen (zie verderop). De totale formatie bedraagt ongeveer 1,13 FTE. Dit is buiten de gastdocenten om voor speciale dagen of projecten.

Alle docenten beschikken over voor de opleiding relevante vakinhoudelijke kennis en vaardigheden. Zoals al bij standaard 1 is vermeld, zijn veel van de docenten die lesgeven in de opleiding ook actief in het beroepenveld als interieurarchitect. Ze hebben een eigen bedrijf en/of werken als ZZP'er in opdracht van klanten.

Uit de evaluaties en de gesprekken tijdens de audit, blijkt dat de studenten tevreden zijn over de docenten.

Gezien de nauwe verbondenheid met de hbo-bacheloropleiding Interieurarchitectuur hebben de Ad en de bachelor gezorgd voor een behoorlijke mate van overlap in de respectievelijke docententeams. Hierdoor is het niveau niet alleen vakinhoudelijk, maar ook qua aansluiting in doorstroming gegarandeerd. Dat vindt het auditteam een sterk punt.

De Ad en de bacheloropleiding hebben een gezamenlijk hoofd dat eindverantwoordelijk is voor de kwaliteit van het programma van beide opleidingen. Het hoofd geeft samen met de teamleider Ad en de managementassistent leiding aan het docententeam van de Ad. De teamleider is verantwoordelijk voor de dagelijkse organisatie van het Ad onderwijs.

Ten tijde van de audit was meer dan de helft van de kerndocenten in bezit van een certificering Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB)/Basiskwalificatie Examinering (BKE).

De opleiding stelt een BKE-certificaat verplicht voor elke docent met een aanstelling groter dan 0,4FTE. Dit is een voorwaarde om als examinerator op te kunnen treden. Bij een docent die geen BKE heeft, zet de opleiding altijd een docent in die de beoordeling checkt en zo de kwaliteit borgt. Dat vindt het auditteam een passende maatregel.

Tijdens de audit liet de teamleider weten dat de opleiding er naar streeft dat alle kerndocenten gecertificeerd zijn/worden.

Het auditteam constateert dat de opleiding voldoende aandacht besteedt aan docentprofessionalisering. Naast de scholing rondom BDB/BKE, vindt er teamgerichte en individuele professionalisering plaats. Zo is er in het kader van het thema diversiteit en inclusie bijvoorbeeld een training Intercultural Sensitivity aan docenten aangeboden.

Naast de docenten zijn de instructeurs van de werkplaatsen voor het onderwijs belangrijk. In de verschillende werkplaatsen (zie de paragraaf 'specifieke voorzieningen' en standaard 5) kunnen

de studenten onder kundige begeleiding van een instructeur zelf aan de slag met veel verschillende technieken en materialen.

De instructeurs begeleiden studenten technisch en denken mee over uitvoering van ideeën. Ze bezitten actuele kennis van de laatste ontwikkelingen in hun domein en dragen deze over aan studenten. Veel instructeurs hebben zelf een hbo-kunstopleiding gevolgd.

III. Opleidingsspecifieke voorzieningen

De Ad opleiding heeft twee studio's op de zolder van het gebouw in Zwolle: een voor de eerstejaars studenten en een voor de tweedejaars met eigen (kleine) atelierplekken. Voor de studenten die het auditteam sprak, was dit een prikkel om bij ArtEZ te studeren.

Op dezelfde gang op deze zolder zijn ook de studenten van de bacheloropleiding Interieurarchitectuur gehuisvest. Studenten kunnen bij elkaar in en uit lopen en met elkaar in gesprek gaan over (gemaakt) werk. Tevens ontmoeten de Ad- en de bachelorstudenten van de beide opleidingen elkaar in de werkplaatsen (zie verderop) en bij de hierboven al genoemde Winter- en Zomerlabs. Dat vinden de studenten waardevol.

In het gebouw kunnen zij tevens studenten van de andere opleidingen van ArtEZ Art & Design Zwolle ontmoeten en het overal in het gebouw geëxposeerde werk bekijken. Dat is inspirerend. De docenten noemden tijdens de audit als verbeterpunt (meer) 'ruimte' voor de Ad. De academie zit aan zijn maximale ruimtecapaciteit, zo heeft het auditteam vernomen (zie ook standaard 5).

Voor het maken van werk en het experimenteren met materialen en technieken kunnen de studenten tevens terecht in de werkplaatsen. Op de locatie Zwolle zijn er o.a. een fotowerkplaats, een 3D-werkplaats, een houtwerkplaats, een metaalwerkplaats, een kunststofwerkplaats, een keramiekwerkplaats, een grafische werkplaats, een boekbinderij en een ruimten voor etsen, boekdruk, lithografie, risoprint, steendruk, zeefdruk en een letterzetterij. Ook zijn er een audiovisuele en stop-motion studio en een digitale werkplaats aanwezig. De studenten kunnen tevens terecht in werkplaatsen op de andere locaties Arnhem en Enschede. De werkplaatsen vormen het hart van de academie(s).

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding heeft in een competentiematrix inzichtelijk gemaakt in welke onderwijseenheid welke competenties aan bod komen. Door het hele programma te doorlopen, kunnen de studenten alle beoogde competenties ontwikkelen.

Met de drie leerlijnen/studieonderdelen geeft de opleiding structuur aan het curriculum en zorgt zij ervoor dat de studenten relevante kennis en ervaring opdoen.

De opleiding zorgt voor een sterk op de beroepspraktijk gericht curriculum. Er is voor de studenten ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en individuele keuzes binnen de opdrachten. Er is aandacht voor onderzoek en experimenteren; zij het dat de studenten voor dit laatste graag nog meer tijd zouden krijgen. Tevens mag onderzoek binnen de drie opleidingen nog meer zichtbaar en toegankelijk gemaakt worden en mag het lectoraat actiever betrokken worden bij onderwijs en begeleiding.

Ook voor ondernemerschap, duurzaamheid en inzet van AI is aandacht. Het auditteam adviseert de drie opleidingen om nog een gezamenlijke visie op gebruik van AI op te stellen.

De internationale dimensie krijgt aandacht in het programma.

Het programma is studeerbaar en de opleiding zorgt voor adequate begeleiding bij de studie. De opleiding streeft expliciet naar het creëren van een open en toch veilige leeromgeving waar ruimte is voor diversiteit en aandacht voor inclusie.

De opleiding stelt passende toelatingseisen en hanteert een duidelijk toelatingsprocedure. Het is een mooi uitgangspunt dat de opleiding bewust streeft naar een divers samengestelde studentengroep.

De opleiding zorgt er goed voor dat zij meer zichtbaar is naar buiten. Het is belangrijk dat ze er nu tevens voor zorgt dat de opleiding en haar studenten ook 'in huis' goed zichtbaar zijn.

Alle docenten beschikken over relevante vakinhoudelijke kennis en vaardigheden en velen zijn ook actief in het beroepenveld. De studenten zijn tevreden over de docenten.

De kundige instructeurs vervullen een belangrijke rol in de werkplaatsen.

De opleidingsspecifieke voorzieningen passen bij het onderwijs en bieden de studenten de mogelijkheid tot het maken van werk en het experimenteren en het ontmoeten van andere studenten van ArtEZ.

Het auditteam is positief over het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam. Het beoordeelt standaard 2 daarom als 'voldoet'.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

De opleiding baseert zich voor het toetsen en beoordelen op het ArtEZ-brede Toetskader 2024. Ze heeft als bijlage bij de Onderwijs- en Examenregeling een Onderwijs- en toetsprogramma opgesteld, waarin ze voor alle betrokkenen per semester duidelijk in kaart heeft gebracht hoe zij elk studieonderdeel en vak toetst, wat de summatieve toetsvorm is en welke onderdelen zij formatief beoordeelt, hoeveel beoordelaars er zijn, hoe de weging is en hoeveel studiepunten ze aan elk vak heeft gekoppeld. Ook heeft zij in beeld gebracht bij hoeveel procent van de lessen de studenten verplicht aanwezig moeten zijn (geweest).

Uit het toetsprogramma blijkt dat de opleiding verschillende toetsvormen gebruikt, waaronder een tentamen, een schrijfopdracht, een praktische opdracht, een stageverslag, een reflectieverlag, procesdocumentatie. In de tweejaarlijkse werkschouw – winterschouw en zomerschouw – vindt een integrale beoordeling plaats. In deze schouwen moet de student een overzicht geven van het werk dat hij in het voorgaande semester gemaakt heeft. De student geeft daarbij een korte presentatie en de examinatoren stellen gerichte vragen waardoor ze een beeld krijgen van de competentieontwikkeling.

Het auditteam is tevreden over de variatie in de toetsen die het heeft gezien. De toetsen zijn duidelijk in lijn met de competenties gebracht. Het is een sterk punt dat de opleiding verschillende soorten oordelen toepast zoals het geven van 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed', 'zeer goed', 'uitmuntend' of het geven van een cijfer of het beoordelen met 'voldaan' of 'niet voldaan'. Dit laatste gebruikt de opleiding bijvoorbeeld bij het wel of niet aanwezig zijn geweest bij excursies. Dat vindt het auditteam passend.

Dat de opleiding veel belang toekent aan formatieve feedback naast summatieve toetsing, is waardevol voor de groei en ontwikkeling van de individuele student. Een heldere en opbouwende feedback is soms behulpzamer dan een kaal cijfer, aldus de opleiding. De studenten waren hierover tevreden (zie verderop).

Zoals al bij standaard 2 is beschreven, gaat bij de tussentijdse beoordelingen het beoordelingsformulier naar de SLB'er. Die bespreekt de feedback met de student. Als iets nog niet helemaal duidelijk is, kan de student daarover nog terug naar de docent voor extra toelichting/uitleg.

De opleiding besteedt ook veel aandacht aan zelfreflectie door de student. Daarin is geen goed of fout, aldus de docenten die het auditteam sprak.

Validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid

Het auditteam constateert dat de opleiding er op verschillende manieren voor zorgt dat het toetsen en beoordelen op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier gebeurt. Voorbeelden hiervan zijn:

- de opleiding heeft op de onderwijsleeromgeving Leerpodium en in het Onderwijs- en toetsprogramma bij de OER voor alle betrokken inzichtelijk gemaakt welke competenties en leerdoelen aan bod komen, wat de opdrachten zijn, welke toetsvorm zij gebruikt, wat de beoordelingscriteria zijn, hoe de weging is en hoe de herkansingsprocedure eruit ziet. Als blijkt dat het nog niet helemaal duidelijk is voor de studenten, herhalen de docenten in de lessen nog een keer hoe de beoordeling plaatsvindt;
- alle docenten die optreden als examiner beschikken over een Basis Kwalificatie Examinering (BKE). (Nieuwe) docenten die nog geen BKE hebben, werken onder supervisie van een examiner met BKE;

- in de winter- en zomerschouw zet de opleiding meerdere beoordelaars/examinatoren in die samen zorgen voor de intersubjectiviteit van de beoordeling. Ook bij het eindexamen zet de opleiding een commissie van examinatoren in;
- de docenten kalibreren met elkaar na elke summatieve beoordeling;
- de opleiding betreft het werkveld bij de eindexamens: bij de presentatie van het voorlopig ontwerp en bij eindpresentatie door de student. De werkveldvertegenwoordiger heeft hierbij een adviserende rol naar de opleiding. Hij schrijft na afloop een rapport, waarin hij de opleiding feedback geeft over het proces van het toetsen en beoordelen en het niveau van het eindwerk van de studenten;
- de centrale examencommissie en de zogenoemde 'kamer' voor Art & Design borgen samen de kwaliteit van het toetsen en beoordelen en benoemen de examinatoren (zie verder paragraaf 'examencommissie').

Het auditteam heeft ook zelf gekeken naar gemaakt eindwerk van de studenten en de ingevulde beoordelingsformulieren. Het is zeer te spreken over de inzichtelijkheid van de dossieropbouw in een procesboek. In de procesboeken van de studenten is goed navolgbaar welke processtappen zij tijdens hun afstuderen hebben doorlopen en welke producten ze daarbij hebben opgeleverd/gemaakt (zie ook de paragraaf 'afstuderen').

Het auditteam heeft gezien dat alle docenten/examinatoren op de beoordelingsformulieren ook feedback hebben gegeven aan de studenten. Die had naar de mening van het auditteam in sommige gevallen nog scherper/concreter mogen zijn, waardoor het gegeven oordeel beter navolgbaar zou zijn.

De studenten die het auditteam sprak, vertelden dat het voor hen duidelijk is waarop de opleiding hen beoordeelt. Ook zijn zij tevreden over de mondelinge feedback die ze doorlopend krijgen tijdens hun studie. Het auditteam is echter van mening dat het voor studenten ook belangrijk is om duidelijk terug te kunnen lezen wat al goed gaat en waar voor hen nog ontwikkelpunten liggen.

Het auditteam dat naast de Ad eveneens de twee bacheloropleidingen Fine Art en Design beoordeelde, constateert dat de navolgbaarheid van het oordeel bij alle drie de opleidingen aandacht behoeft. Bij een klein aantal studierichtingen van de twee bacheloropleidingen kunnen de ingevulde beoordelingsformulieren en/of de gegeven feedback doorgaan voor best-practices, waaronder bij de studierichting Base for Experiment, Art & Research (BEAR) binnen de opleiding Fine Art en Design Art Technology, Animation en Illustration Design binnen de opleiding Design. Maar bij de andere studierichtingen en in een aantal gevallen dus ook bij de Ad is de feedback in de formulieren onvoldoende expliciet uitgewerkt. Het auditteam vond het toegekende oordeel daardoor niet goed navolgbaar. Met name bij hogere maar ook bij een aantal net voldoende beoordelingen ontbreekt soms een concrete motivering die inzichtelijk maakt waarom het werk op dit niveau is gewaardeerd.

Het auditteam beveelt de Ad aan om samen met de twee bacheloropleidingen en in samenwerking met de examencommissie de onderbouwing van beoordelingen systematisch te versterken. Daarbij gaat het om het expliciet motiveren van toegekende cijfers met concrete verwijzingen naar het werk en naar de gehanteerde criteria, het aanscherpen van globale rubricomschrijvingen, het concretiseren van de weging en het benutten van interne best practices. De Ad kan daarbij de inzichtelijke dossieropbouw in het procesboek voor het afstuderen inbrengen als best-practice. Een actieve rol van de examencommissie in het bewaken en stimuleren van deze kwaliteitsverbetering is hierbij essentieel.

AI en toetsing

Tijdens de audit is gesproken over het beleid rondom het gebruik van AI in relatie met het toetsen en beoordelen. De studenten vertelden dat de docenten hun schriftelijke werk, zoals een essay, door de AI-check haalt. De docenten leggen het schriftelijk werk ook langs het procesboek dat de studenten maken om te kijken of daaruit een zelfde beeld tevoorschijn komt hoe de student zich op schrift kan uitdrukken. Dat vindt het auditteam passende maatregelen.

Zoals al bij standaard 1 is beschreven, is het belangrijk dat er ArtEZ-breed beleid wordt geformuleerd met betrekking tot het gebruik van AI; dus ook voor het toetsen en beoordelen.

Examencommissie

De examencommissie bestaat uit een centrale commissie voor heel ArtEZ en een drietal kamers: een kamer voor Art & Design, een kamer voor Muziek en een kamer voor Theater & Dans. De kamer voor Art & Design kent een voorzitter, een tweetal docentleden en een ambtelijk secretaris. Ook is er aan de kamer van Art & Design een externe lid toegevoegd van een andere kunstvakhogeschool. De voorzitter van elke kamer heeft tevens zitting in de centrale examencommissie.

Het auditteam is te spreken over de samenstelling van de kamer voor Art & Design en over het feit dat daarin nu ook twee docenten zitting hebben. Het is een goed streven dat de commissie het aantal docenten nog verder wil uitbreiden. Het auditteam adviseert ArtEZ om een dergelijke brede afspiegeling vanuit de opleidingen ook terug te laten komen in de samenstelling van de centrale examencommissie. Dat kan bijdragen aan consistentie en samenhang in de borging van het eindniveau ArtEZ-breed.

Het auditteam constateert dat de examencommissie haar wettelijke rol naar behoren invult. Ze borgt de kwaliteit van het toetsen en beoordelen en gaat zowel pro-actief als reactief na of de tentamens en de examens de beoogde kwalificaties op het beoogde niveau toetsen. Beide niveaus – centraal en kamer - checken de toetsprogramma's en voeren dossiercontroles uit. Zij beoordelen of afstudeerprojecten, beoordelingen en beschrijvingen van toetsen toereikend zijn en of procedures correct worden toegepast. Leden van de examencommissie zijn met ingang van vorig cursusjaar (2024-2025) ook steekproefsgewijs bij eindexamens aanwezig.

De examencommissie voert een duidelijke ontwikkelagenda. Ze richt zich nu o.a. op het vergroten van de toetsdeskundigheid van de docenten en het behalen van BKE. Daarover heeft de commissie afspraken gemaakt met de hoofden (van de studierichtingen) van de opleidingen. De commissie herkent de bevindingen van het auditteam met betrekking tot de navolgbaarheid en heeft samen met (de verschillende studierichtingen van) de opleidingen al gewerkt aan het opstellen van rubrics. Zoals al hierboven is beschreven, vindt het auditteam het belangrijk dat de examencommissie nu samen met de opleidingen vervolgstappen zet om de navolgbaarheid nog verder te vergroten.

Naar aanleiding van het inspectierapport heeft de examencommissie bij de Ad steekproefsgewijs opnieuw een aantal studentdossiers beoordeeld. De commissie constateerde dat de dossiers op orde waren. Alle toetsen zijn afgenomen en beoordeeld en geadministreerd. Ook het gerealiseerde niveau van de eindwerken was op orde.

De opleiding vertelde tijdens de audit dat zij goed contact heeft met de examencommissie. Het hoofd van de opleiding heeft wekelijks contact met leden van de commissie o.a. over het overzetten van alle toetsen en beoordelingen in het digitale studenteninformatiesysteem Osiris, waar de Ad pas verleden jaar (2024-2025) op is overgestapt. De opleiding was ten tijde van de audit nog bezig met het invullen van het systeem. Daarnaast is de examencommissie nauw betrokken bij het overleg over de implementatie van de nieuwe competentieset en hoe die vier competenties op Ad niveau getoetst en beoordeeld worden.

Vastlegging van taken en rolzuiverheid

Tijdens de audit is ook gesproken over de afbakening van taken en bevoegdheden tussen het College van Bestuur (CvB), academiedirecteuren, hoofden en examencommissie. Daarover wil de examencommissie meer vast (laten) leggen in het bestuurs- en beheersreglement, zodat het voor alle betrokkenen helder is wat wel en niet hoort bij de wettelijke taken en bevoegdheden van de examencommissie als onafhankelijke entiteit. Tevens wenst de examencommissie een ruimere facilitering en steun vanuit het CvB voor het kunnen uitvoeren van haar taken en voor het contact met (hoofden, docenten en studenten van) de opleidingen. Daarover is ze nu met het CvB en de directeuren van de academies in gesprek.

Afstuderen

Het auditteam constateert dat de opleiding in het afstudeertraject op een passende en zorgvuldige wijze toetst en beoordeelt of de studenten alle competenties op eindniveau hebben gerealiseerd.

Het afstudeertraject dat voor het laatste semester staat geprogrammeerd, bestaat uit verschillende onderdelen en wordt op verschillende momenten en manieren beoordeeld. In dit afstudeertraject kunnen de studenten zich stap voor stap ontwikkelen tot ruimtelijke ontwerpers met een eigen signatuur.

- Finals deel A: een vierweekse workshop waarin studenten experimenteren met biobased en experimentele materialen voor een interieurtoepassing. Dit materiaalonderzoek vormt de basis voor een kritisch en duurzaam ontwerpproces.
- Finals deel B: Kunst–Raum–Körper, een intensieve achtweekse werkperiode waarin studenten een bestaand gebouw of een onderdeel daarvan artistiek en experimenteel vervreemden.
- Finals deel C: waarin 'Licht' centraal staat. In dit deel verdiepen de studenten zich gedurende acht weken in lichtstudies binnen een bestaand ontwerp. Zij onderzoeken hoe licht atmosfeer, betekenis en ruimtelijke ervaring kan sturen en ontwikkelen hun eigen lichtconcepten als integraal onderdeel van het ontwerp. Vanaf dit punt onderzoekt de groep gezamenlijk een geschikt bestaand pand dat dient als gedeelde afstudeerlocatie. Binnen dit kader starten studenten hun individuele afstudeerproject, dat veertien weken duurt en gebaseerd is op een gegeven opdracht.
- Finals deel D: hierin werkt elke student aan een voorlopig ontwerp, waarin een eigen thema, ruimtelijke visie en persoonlijke invulling binnen het gekozen pand centraal staan. De student moet daarvoor een programma van mogelijkheden formuleren dat richting geeft aan de eindfase.
- Finals deel E: het eindexamen, waarin iedere student het eigen ruimtelijke ontwerp presenteert met alle gevraagde onderdelen. Studenten schrijven daarbij ook een onderzoeksexposé of stellingname met betrekking tot vaak een maatschappelijk vraagstuk en schrijven hierover een reflectieverslag.
- Parallel hieraan ontwerpen en organiseren de studenten gezamenlijk de Finals Graduation, waarmee zij hun werk professioneel en publiekelijk afsluiten.

Binnen het eindexamen heeft de opleidingen verschillende momenten ingebouwd voor het toetsen en beoordelen. Zo is er een 'groen licht' moment in april, waarin de studenten hun voorlopig ontwerp presenteren aan een commissie van docenten/examinatoren in aanwezigheid van een externe deskundige. De studenten krijgen hierbij feedback die ze verwerken in hun verdere ontwerp. Voor deze presentatie krijgen de studenten studiepunten toegekend. Het eindexamen wordt eind juni beoordeeld door de aangewezen examinatoren; weer in aanwezigheid van dezelfde externe deskundige.

De studenten houden over het hele afstudeerproces een procesboek bij met alle doorlopen processtappen en producten die zij hebben gemaakt. De opleiding beoordeelt dit procesboek met een voldaan/niet voldaan.

Ook aan de expositie van het eindwerk kent de opleiding studiepunten toe.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding hanteert een duidelijk systeem van toetsen en beoordelen en toetst op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier aan de hand van verschillende passende toetsvormen of de studenten de beoogde competenties realiseren.

Het is waardevol dat de opleiding veel belang toekent aan formatieve feedback naast summatieve toetsing. Het geven van navolgbare schriftelijke feedback vraagt nog aandacht. Het auditteam beveelt de Ad aan om samen met de twee bacheloropleidingen en in samenwerking met de examencommissie de onderbouwing van beoordelingen systematisch te versterken.

De opleiding toetst en beoordeelt in het afstudeertraject op een passende en zorgvuldige wijze of de studenten alle competenties op eindniveau hebben gerealiseerd. De inzet van meerdere beoordelaars/ examinatoren zorgt voor de intersubjectiviteit van de beoordeling.

De centrale examencommissie en de kamer voor Art&Design vullen hun wettelijke rol naar behoren in. Zij hebben een duidelijke ontwikkelagenda.
Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren

Uit de documentatie en de gesprekken tijdens de audit met alumni blijkt dat het werkveld en alumni positief zijn over wat studenten in de opleiding hebben bereikt.

De externe deskundige die aanwezig was bij de eindexamens in 2024-2025 schreef in zijn feedbackverslag dat hij een interessante verscheidenheid aan projecten had gezien. Dat resulteerde bij een deel van de studenten in een zeer compleet, ruim onderzocht, architectonisch hoogwaardig en presentabel eindresultaat. De studenten waren op verschillende vlakken tot nieuwe inzichten gekomen, door een uitgebreid onderzoek naar hun gekozen thema. Bij de meesten was er goed gekeken naar de verschillende mogelijkheden. Bij een klein gedeelte van de studenten had de onderbouwing van de keuzes en de diepgang in het gekozen thema nog sterker gemogen, aldus de externe deskundige. Deze bevindingen komen overeen met het oordeel van het auditteam (zie verderop).

Ook had de externe gezien dat de studenten in korte tijd in staat waren geweest om hun ontwerp grondig te presenteren.

Er is op basis van het gerealiseerde niveau een goede aansluiting op een vervolgopleiding. Uit de documentatie en de gesprekken blijkt dat ongeveer 50% van de afgestudeerden kiest om door te stromen naar een bacheloropleiding. Binnen de bacheloropleiding Interieurarchitectuur van ArtEZ is er in het derde studiejaar plaats voor 4 Ad-studenten (30%) als zij-instromer. De studenten moeten daarvoor wel een korte speciale schakelmodule volgen in het derde jaar die verplicht is vanwege de synchronisatie van de beide programma's. 20% van de afgestudeerden kiest ervoor om buiten de academie door te studeren en 50% kiest meteen na de studie voor de beroepspraktijk en gaat aan de slag bij een bureau of als zelfstandig interieurvormgever.

Op de vraag van het auditteam wat ArtEZ doet indien er meer dan 4 afgestudeerden in willen stromen in de eigen bacheloropleiding Interieurarchitectuur, meldde de opleiding dat er dan in overleg met de bacheloropleiding gezocht zal worden naar mogelijkheden. Het maximumaantal van 4 is namelijk gebaseerd op het aantal beschikbare plekken in het lokaal en de werkplaatsen. Het is echter tot heden nooit voorgekomen dat er zich meer dan 4 belangstellenden aanmelden, aldus de opleiding.

Eigen oordeel auditteam over het gerealiseerde niveau

Het auditteam beoordeelde van vijftien afgestudeerden uit 2023-2024 en 2024-2025 eindwerken: het procesboek met daarin de genomen stappen in het onderzoek, de experimenten en het ontwerpproces, (foto's en tekeningen van) de eindbeelden van het uiteindelijke ontwerp en het reflectieverslag. Daarnaast bezocht het auditteam op 4 juli 2025 de eindexamenexpositie van alle Ad-afstudeerders in Zwolle waar de procesboeken en het gemaakte werk – waaronder de maquettes van de door de studenten ingerichte ruimte – te zien waren.

Het auditteam is van oordeel dat de studenten in hun afstudeerwerk – de procesboeken en de maquettes – hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen als startend interieurvormgever op Ad-niveau. Alle studenten hebben terecht hun diploma gekregen.

Het auditteam constateert dat het ontwerpend en onderzoekend vermogen voldoende tot ruim voldoende/goed zichtbaar is in alle door de studenten genomen stappen. Er waren in de procesboeken materiaal en ruimtelijke studies, tekeningen en foto's van prototypes van maquettes en eindwerk en hier en daar tevens lichtstudies aanwezig.

Het communicatief vermogen en de organisatorische vaardigheden zag het auditteam terug in de procesboeken in de manier waarop de studenten communiceerden over het volledige project, het ontwerp/de vormgeving en de eindbeelden. Ook was in de procesboeken zichtbaar hoe de studenten hebben samengewerkt met anderen (medestudenten, externen). De studenten hebben de omgeving duidelijk betrokken bij hun eindproject.

Er was voldoende groei en vernieuwing zichtbaar in het gehele proces van de studenten. Bij sommigen had meer, diverse en diepgaander experiment (ook meer 3D) nog meer rendement kunnen opleveren voor de eigen groei.

De beschrijving van de positiebepaling en kritische reflectie op het eigen ontwerpproces zag het auditteam eveneens terug in de procesboeken. Deze passages waren over het algemeen interessant en relevant voor de te nemen (vervolg)stappen. Sommige studenten hadden hiervoor meerdere perspectieven bekeken en diepgaande analyses uitgevoerd, die het ontwikkelen van ontwerpen en het eindbeeld ten goede waren gekomen.

Weging en Oordeel: voldoet

Het auditteam is van oordeel dat de studenten in hun afstudeerwerk hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen als startend interieurvormgever op Ad-niveau. Alle studenten hebben terecht hun diploma gekregen.

In de procesboeken zag het auditteam de verschillende beoogde competenties duidelijk terug en door de studenten op een voldoende tot goed niveau aangetoond.

Het werkveld en alumni zijn positief over wat studenten in de opleiding hebben bereikt. Er is op basis van het gerealiseerde niveau een goede aansluiting op een vervolgopleiding. 50% van de afgestudeerden stroomt door. 50% gaat direct na de studie aan de slag bij een bureau of als zelfstandig interieurvormgever.

Het auditteam is van mening dat de opleiding zeker voldoet aan de vereisten en beoordeelt standaard 4 met een 'voldoet'.

4.5. Voorzieningen

Standaard 5: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Huisvesting en studiewerkplekken

Art & Design werkt vanuit drie academielocaties in Arnhem, Zwolle en Enschede. Het audit-team constateert dat de opleiding studenten op alle locaties een omgeving biedt die hen ondersteunt bij het ontwikkelen van de beoogde leerresultaten. De gebouwen bevatten werkplaatsen, studio's, ateliers, projectruimtes en leslokalen die aansluiten bij het praktijkgerichte kunstonderwijs. Studenten beschikken over werkplekken waar zij zelfstandig kunnen werken, experimenteren en samenwerken, en waar werk kan blijven liggen.

Werkplaatsen en faciliteiten

De werkplaatsen vormen het hart van het onderwijs. In totaal heeft de opleiding ongeveer dertig verschillende werkplaatsen, variërend van hout- en metaalwerkplaatsen tot grafische werkplaatsen, digitale labs, audiovisuele studio's, een stop-motionstudio, keramiecfaciliteiten en een uitgebreide uitleenservice voor apparatuur. Studenten bezoeken aan het begin van hun studie alle werkplaatsen zodat zij zicht krijgen op de mogelijkheden. Gedurende verschillende studiejaren organiseert de opleiding bovendien workshoplessen, waardoor studenten opnieuw kennis kunnen maken met technieken en materialen of deze verder kunnen verdiepen. Zij kunnen daarnaast zelf tijd reserveren om zelfstandig te werken en volgen vooraf verplichte veiligheidsinstructies. Op elke locatie zijn werkplaatsbegeleiders aanwezig die studenten technisch ondersteunen en adviseren over materiaalgebruik en maakprocessen. Studenten waarderen deze begeleiding sterk.

Verschillen tussen locaties

Tussen de locaties bestaan verschillen die samenhangen met schaal en gebouwtypologie. Zwolle beschikt over compacte en toegankelijke werkplaatsen; de locatie werkt actief aan innovatie en verkent mogelijkheden voor avond- en weekendopenstelling. Daarnaast biedt de locatie Zwolle evenals de andere twee locaties afgestudeerden de mogelijkheid om nog een jaar toegang te houden tot een studio in een gebouw waar ook andere kunstenaars werken. Studenten en alumni geven aan dat deze voorziening hen ondersteunt in de overgang naar de beroepspraktijk.

Er liggen voor de locatie Zwolle net als voor de andere locaties, uitdagingen in de beschikbare ruimte. Dit punt maakt onderdeel uit van het bredere huisvestingsmasterplan, waarin wordt gewerkt aan duurzame verbeteringen.

Algemene voorzieningen

Op alle locaties zijn bibliotheek- en ICT-voorzieningen beschikbaar. Studenten kunnen gebruikmaken van literatuur, vakgerichte bronnen, uitleenservices voor gespecialiseerde apparatuur en digitale systemen zoals Teams, Leerpodium en Osiris. De bibliotheken vervullen bovendien een rol als ontmoetings- en studieplek. In Zwolle ondersteunt de Werkplaats Onderzoek zowel studenten als medewerkers bij onderzoeksvoorstellen en theoretische verdieping.

Capaciteit en toegankelijkheid

Studenten noemen ruimtegebrek als terugkerend punt. De academies zitten aan hun maximale capaciteit, waardoor studenten soms moeten uitwijken naar externe voorzieningen, vooral in drukke periodes voor schouwen en Finals. Ondanks deze krapte beoordelen

studenten de bereikbaarheid en beschikbaarheid van werkplaatsen overwegend positief. Zij erkennen dat eigen initiatief nodig is bij het plannen van tijd in werkplaatsen, zeker in piekweken.

Weging en oordeel: voldoet

Het auditteam oordeelt dat de huisvesting en materiële voorzieningen van Art & Design studenten adequaat ondersteunen bij het realiseren van de beoogde leerresultaten. De werkplaatsen zijn rijk en gevarieerd en bieden ruimte voor maken, experimenteren en leren door te doen. Studenten kunnen daarnaast gebruikmaken van bibliotheekfaciliteiten, uitleenservices en ondersteunende ICT-systemen op alle locaties. Hoewel ruimtegebrek aandacht vraagt, werkt de opleiding samen met bestuur en diensten aan structurele verbeteringen via het huisvestingsmasterplan en gerichte lokale maatregelen.

Op grond van bovenstaande beoordeelt het auditteam Standaard 5 als 'voldoet'.

4.6. Kwaliteitszorg

Standaard 6: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Het auditteam heeft in de documentatie gelezen en in de gesprekken tijdens de audit gehoord dat de opleiding de verschillende gremia betreft bij de kwaliteit van het onderwijs en op welke manier zij dat doet. Evaluaties vinden zowel op formele wijze plaats bijvoorbeeld via de medezeggenschapsraad, de opleidingscommissie, klassenvertegenwoordigersoverleg, de werkveldcommissie, de examencommissie als informeel, bijvoorbeeld via het gesprek in de zogenoemde wandelgangen.

Binnen ArtEZ voert de medezeggenschapsraad (MR) het gesprek met het College van Bestuur (CvB) over onderwerpen die de hele hogeschool - verspreid over de drie steden waarin ArtEZ actief is - aangaan. De MR bestaat uit studenten en medewerkers en fungeert als een belangrijke sparringpartner voor het CvB. Via de MR kunnen studenten en medewerkers hun stem laten horen en hebben zij de mogelijkheid om advies uit te brengen of in te stemmen met bepaalde besluiten.

Dichterbij de opleiding staat de opleidingscommissie. Deze gaat op gezette tijden met het management in gesprek en heeft een instemmingsrecht op de Onderwijs- en examenregeling (OER). Onderwerpen van gesprek kunnen zijn: evaluatie van vakken, de OER, studenten en enquêtes, vernieuwingen of verandering van de opleiding. De gecombineerde opleidingscommissie bachelor – associate degree bestaat uit twee docenten en twee studenten die worden benoemd voor een periode van maximaal 3 jaar. Tijdens de audit sprak het auditteam met een van de klassenvertegenwoordigers van de Ad die tevens zitting heeft in de opleidingscommissie. Zij vertelde dat de afstemming over de kwaliteit naar tevredenheid verloopt. De lijnen binnen de opleiding zijn kort. Als er iets is, gaat zij naar de directeur.

Het curriculum, de leerlijnen en/of studieonderdelen worden mondeling met studenten

In het klassenvertegenwoordigersoverleg besproken per semester. De gesprekken worden genoteerd en gedeeld met de OC en alle studenten.

Daarnaast vraagt de opleiding de studenten jaarlijks de Nationale Studentenenquête (NSE) in te vullen. De opleiding maakt een analyse van de uitkomsten en stelt waar nodig verbetermaatregelen op. Een voorbeeld hiervan is de kritische opmerking van de studenten over de voorbereiding op de beroepsloopbaan en de verbinding met het werkveld. Om hierin verbetering aan te brengen, heeft de opleiding het onderwijsinnovatieproject 'Interface' ontwikkeld (zie standaard 2). Dat zorgt voor een nauwere werkveldverbinding en gerichtere loopbaanoriëntatie. Een ander voorbeeld is de wens van transparantere communicatie met studenten. Studenten meldden dat het niet altijd duidelijk is hoe ze het beste kunnen voldoen aan de leerdoelen omdat er ook ruimte is voor individuele keuzes. Studenten voelen zich daardoor soms wat in het diepe gegooid. Daarmee is de opleiding aan de slag gegaan (zie standaard 2). De mentor die

hierin een belangrijke rol speelt, besteedt expliciet aandacht aan verwachtingenmanagement bij studenten die deze opleiding volgen op Ad-niveau. Docenten zijn altijd bereid om ondersteuning te bieden en vragen te beantwoorden. Dat bevestigen de studenten.

De opleiding heeft een eigen werkveldcommissie samen met de bacheloropleiding Interieurarchitectuur en nodigt ook externen uit om feedback te geven naar aanleiding van de eindexamens. Tevens zorgen de docenten vanuit hun eigen werkpraktijk voor inbreng van actuele ontwikkelingen in het onderwijs.

Docenten stemmen regelmatig (elk semester) met elkaar af over de opzet en inhoud van het curriculum.

De opleiding betreft ook haar alumni bij het onderwijs. Zo organiseert zij bijvoorbeeld elk semester lezingen waarin alumni vertellen over hun huidige beroepspraktijk en de keuzes die zij tijdens en na hun studie hebben gemaakt. Ook keren alumni terug als gastdocent. De opleiding nodigt tevens alumni uit om in de werkveldcommissie zitting te nemen en voor netwerkbijeenkomsten waarin ontmoeting en (kennis)uitwisseling centraal staat met studenten, docenten en andere alumni.

Daarnaast vraagt de opleiding alumni om de Kunsten-Monitor in te vullen; een onderzoek onder alle afgestudeerde hbo'ers aan de kunstenopleidingen. Dit onderzoek geeft de opleiding inzicht in de ontwikkelingsgang van afgestudeerden in de beroepspraktijk van kunst en cultuur.

Met de examencommissie heeft de opleiding goed contact over het borgen van de kwaliteit.

De afdeling Onderwijs & Kwaliteit (O&K) van ArtEZ is verantwoordelijk voor de inrichting en borging van de kwaliteitszorg en stemt met de opleidingen af over de uitvoering hiervan. In die samenwerking bewaakt O&K de ondergrens en signaleert ze risico's wanneer de kwaliteit onder druk staat of dreigt te tekort te schieten.

Het auditteam heeft in de gesprekken tijdens de audit geconstateerd dat de drie opleidingen (de Ad, de bachelor Fine Art en de bachelor Design) midden in een organisatietransitie zitten. De opleidingen – en waar van toepassing de studierichtingen – hebben thans nog vrij weinig tot geen onderling contact over de visie op en de borging van de kwaliteit van hun onderwijs. Het auditteam is van oordeel dat een gedeelde visie kan bijdragen aan samenhang en consistentie binnen ArtEZ, terwijl tegelijkertijd ruimte blijft bestaan voor de eigenheid en profilering van de afzonderlijke opleidingen en locaties.

Het auditteam ziet dat er binnen alle drie de opleidingen veel waardevolle kwaliteitsactiviteiten plaatsvinden, maar constateert dat deze niet altijd expliciet zijn vastgelegd of aantoonbaar zijn in formele documentatie. Het auditteam adviseert de drie opleidingen om systematischer vast te leggen wat in de praktijk reeds wordt gedaan en om deze activiteiten zichtbaar te maken in procedures en verslaglegging én hierover met elkaar uit te wisselen zodat op deze punten ook met en van elkaar geleerd kan worden. Dit vergroot tevens de transparantie en versterkt de borging.

Als voorbeeld noemt het auditteam de kalibratie van eindwerken: in de gesprekken tijdens de audit bleek dat kalibratiesessies wel plaatsvinden, maar dat hierover niets is terug te vinden in beleidsstukken en vastgelegde processen.

Ook ziet het auditteam dat er een grote betrokkenheid en inhoudelijke uitwisseling is binnen de teams, maar dat overlegmomenten momenteel vaak ad hoc plaatsvinden. Een volgende stap zou moeten zijn om ook te structureren, te formaliseren en adequaat te faciliteren. Heldere overlegstructuren dragen bij aan continuïteit, gezamenlijke normvorming en consistente besluitvorming.

Zoals al bij standaard 1 is beschreven, adviseert het auditteam om de ontwikkeling van het nieuwe OER te benutten als fundament voor een gezamenlijke, opleidingsbrede visieontwikkeling.

Het is van belang dat deze visieontwikkeling niet beperkt blijft tot het vastleggen van procedures, maar richting geeft aan de manier waarop onderwijs, toetsing en kwaliteitszorg in samenhang worden ontworpen en uitgevoerd.

Het auditteam beveelt de drie opleidingen op basis van bovenstaande aan om nu een gezamenlijke visie op het onderwijs en de kwaliteitsborging hiervan met elkaar af te stemmen. Het beveelt de opleidingen hierbij aan de kwaliteitszorg integraal en nadrukkelijk te ontwerpen en ook bestuurlijk te verankeren.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding betreft de verschillende gremia op verschillende manieren aantoonbaar bij de kwaliteit van het onderwijs. Evaluaties vinden zowel op formele als informele wijze plaats. De opleiding maakt een analyse van de uitkomsten en stelt waar nodig verbetermaatregelen op. Daarvan trof het auditteam voorbeelden van aan. Het auditteam ziet dat er binnen alle drie de opleidingen veel waardevolle kwaliteitsactiviteiten plaatsvinden, maar dat er thans nog vrij weinig tot geen onderling contact is over de visie op en de borging van de kwaliteit van hun onderwijs. Het auditteam beveelt de drie opleidingen aan om hiermee gezamenlijk aan de slag te gaan.

Het auditteam komt tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard. Het hierbovengenoemde aandachtspunt staat dit positieve oordeel niet in de weg maar ziet het auditteam als een belangrijke vervolgstap voor alle drie de opleidingen binnen ArtEZ.

5. EINDOORDEEL

De Ad heeft een duidelijke eigen identiteit en zorgt er met een sterk op de beroepspraktijk gericht curriculum voor dat zij zo goed mogelijk aansluit bij wat het werkveld vraagt. De studenten zijn heel tevreden over het geboden programma.

Het auditteam is positief over de kwaliteit die de opleiding biedt en is van oordeel dat de opleiding voldoet aan alle standaarden. Het komt dan ook op grond van de beslisregels van de NVAO tot het eindoordeel 'positief'.

6. AANBEVELINGEN

Generiek voor de academies Art & Design Zwolle, Arnhem en Enschede

Standaard 3

- Het auditteam beveelt de bacheloropleidingen Fine Art en Design en de Ad Interieurvormgever aan om samen en in samenwerking met de examencommissie, de onderbouwing van beoordelingen systematisch te versterken. Een actieve rol van de examencommissie in het bewaken en stimuleren van deze kwaliteitsverbetering is hierbij essentieel.

Standaard 6

- Het auditteam heeft gezien dat de drie opleidingen midden in een organisatietransitie zitten. Het beveelt de opleidingen aan om nu een gezamenlijke visie op het onderwijs en de kwaliteitsborging hiervan met elkaar af te stemmen. Het beveelt de opleidingen hierbij aan de kwaliteitszorg integraal en nadrukkelijk te ontwerpen en ook bestuurlijk te verankeren.

Opleiding Ad Interieurvormgever

Standaard 1

- De opleiding heeft er sinds de vorige accreditatie goed voor gezorgd dat zij meer zichtbaar is naar buiten, naar het werkveld en potentiële studenten. Het auditteam beveelt de Ad aan om er nu ook voor te zorgen dat de opleiding en haar studenten goed zichtbaar zijn 'in huis' /binnen ArtEZ zodat de Ad-studenten nog meer worden gezien en op een gelijkwaardige manier worden behandeld bijvoorbeeld bij de eindexamenexpositie. Het auditteam is tevens van mening dat sommige organisatie-aspecten van de Ad tot inspiratie/best practice kunnen dienen voor de collega opleidingen. Dat mag de opleiding best met trots aan de andere opleidingen laten zien.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen ArtEZ University of the Arts Ad Interieurvormgever voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Standaard 5. Voorzieningen	Voldoet
Standaard 6. Kwaliteitszorg	Voldoet
Eindoordeel	Positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels****Auditprogramma opleidingsbeoordeling bacheloropleiding Design– ArtEZ University of the Arts – 25, 26 en 27 februari 2026****Woensdag 25 februari 2026**

0900 – 0945	Voorbespre- king Panel	
0945 – 1050	Directie	Directeur ADA Directeur ADZ Directeur ADE a.i.
1050 – 1100	Koffie	
1100 – 1200	Examencom- missie	Voorzitter CEC a.i., lid Art & Design portefeuille ADE Voorzitter Art & Design a.i. (minus ADE)) Ambtelijk secretaris & secretaris ADA en ambtelijk secretaris CEC Secretaris A&D ADZ en ADE a.i. Ambtelijk secretaris ADZ en ADE
1200 – 1250	Schouw werk en documen- tatie	
1250 – 1330	Lunch	
1330 – 1445	Hoofden De- sign	Hoofd Design Art Technology, Arnhem Hoofd Fashion Design, Arnhem Hoofd Creative Writing, Arnhem), Hoofd Comic Design en Animation Design, Zwolle Hoofd Graphic Design, Zwolle Hoofd Werkplaatsen, Zwolle Hoofd Moving Image a.i., Enschede
1445 – 1500	Koffie	
1500 – 1620	Docenten Design	Docent Moving Image, Enschede Docent Illustration Design, Zwolle Docent Animation Design, Try Out, Zwolle Docent Graphic Design, Zwolle Docent Creative Writing, Arnhem Instructeur Computer Werkplaats, Arnhem Docent Graphic Design, Arnhem
1620 – 1720	Onderling overleg panel	

Donderdag 26 februari 2026

0830 – 0915	Voorbespre- king Panel	
0915 – 1020	Hoofd & do- centen Asso- ciate Degree	Hoofd AD Interieur Vormgever Coördinator Associate Degree, Zwolle Docent Associate Degree, Zwolle Docent Associate Degree, Zwolle Docent Associate Degree, Zwolle
1020 – 1135	Hoofden & docenten Fine Art	Hoofd Fine Art a.i., Enschede Hoofd BEAR, Arnhem Docent BEAR, Arnhem Docent BEAR, Arnhem Docent Fine Art, Enschede

		Docent Fine Art, Enschede Docent Fine Art, Enschede
1135 – 1145	Koffie	
1145 – 1300	Studenten Design	Student Design Art Technology, jaar 3, Arnhem Student Creative Writing, jaar 3, Arnhem Student Illustration Design, jaar 4, Zwolle Student Animation Design, jaar 4, Zwolle Student Graphic Design, jaar 3, Zwolle Student Crossmedia Design, jaar 3, Enschede
1300 – 1345	Lunch	
1345 – 1500	Studenten Fine Art	Student Fine Art BEAR, jaar 2, Arnhem Student Fine Art BEAR, jaar 4, Arnhem Student Fine Art BEAR, jaar 3, Arnhem Student Fine Art, jaar 2, Enschede Student Fine Art, jaar 3, Enschede Student Fine Art, jaar 4, Enschede Student Fine Art, jaar 4, Enschede
1500 – 1520	Koffie	
1520 – 1615	Studenten Ad	Associate Degree, jaar 2, Zwolle Associate Degree, jaar 2, Zwolle Associate Degree, jaar 2, Zwolle Associate Degree, jaar 1, Zwolle
1615 – 1715	Onderling overleg panel	

Vrijdag 27 februari 2026

0900 – 1015	Alumni Design & Ad & Fine Art	Alumnus Fine Art, 2025 Alumnus Creative Writing, 2021 Alumnus Comic Design, 2025 Alumnus Illustration Design, 2021 Alumnus Product Design, 2023 Alumnus BEAR, 2024 Alumnus Fashion, 2025 Alumnus Interior Design, 2025 Alumnus AD Interieurvormgever, 2024 Alumnus Graphic Design, 2025
1030 – 1130	<i>Indien nodig:</i> Pending Issues (Online/Fysiek)	
1130 – 1300	Overleg panel + lunch	
1300 – 1400	Terugkoppeling	

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarne- ming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daar- toe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voort- vloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet wa- ren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft ge- constateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact kon- den opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditpanel ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deel- panels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een indivi- duële beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend ge- reflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voor- gelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deel- tijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaar- borgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling zonder erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal drie standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een tot drie standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Beroeps- en Opleidingsprofiel Beeldende Kunst & Design (2025)
- Schematisch programmaoverzicht
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevelen), betrokken docenten en studiepunten
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Onderwijs- en examenregeling – OER
- Onderwijs- en Toetsprogramma Ad Interieurvormgever
- ArtEZ Toetskader 2024
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie
- Actieplan naar aanleiding van het rapport van de Inspectie van het Onderwijs

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 11 februari 2026 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Design (formeel Vormgeving) van ArtEZ the University of Arts onder het nummer PA-2418. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Bachelor Beeldende Kunst en Vormgeving midden
----------------------	---

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (voorletters/achternaam inclusief titulatuur)	Rol	Korte functiebeschrijvingen
P. J. Wildschut, MEd	Voorzitter	Hogeschooldocent en leidinggevende van het Assessment Centrum van de lerarenopleiding van Hogeschool Rotterdam en het Bureau Assessment & Validering (a.i.) van Hogeschool Utrecht
L. Cluitmans, MA	Lid	Conservator hedendaagse kunst bij het Centraal Museum
N. Schrader, MA	Lid	Coördinator en docent bij KABK en eigenaar van de studio Mind Design
J. Rekveld, PhD	Lid	Kunstenaar, onderzoeker en filmmaker
N. Karst, MA	Lid	Architect, interieurarchitect en hogeschool Hoofddocent Vormgeving bij de Minerva Academie
S.L. Warmenhoven - Venderbos, MA	Lid	Creative Director, Senior Design Consultant, Eigenaar van het fashioncreateurs label Warmenhoven & Venderbos, Design research, speculative design en Opleidingsmanager Arts & Crafts bij de Hogeschool van Rotterdam
Y. Stiglic	Studentlid	Studeert B Vormgeving bij Fontys

G.C. Versluis	Secretaris	Secretaris Hobéon
---------------	------------	-------------------

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon
a **kiwa** company

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com